

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative

În contextul angajamentelor UE pentru anul 2030, prin Directiva (UE) 2023/1791 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (reformare) se solicită statelor membre să-și intensifice eforturile privind eficiența energetică, vizând o reducere cu cel puțin 32,5% a consumului de energie comparativ cu scenariile de referință din 2020. Este esențial să adoptăm tehnologii verzi, inclusiv electrificarea și utilizarea hidrogenului, pentru a atinge aceste ținte și a reduce dependența de combustibilii fosili importați.

Având în vedere că România trebuie să revizuiască legislația națională pentru transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2023/1791, pentru a crea premisele necesare pentru pregătirea administrației publice centrale și locale și mediului economic pentru a implementa măsurile din auditurile energetice și planurile de măsuri de eficiență energetică care să conducă la economii de energie,

Cu scopul de a contribui la obiectivele de reducere a consumului de energie și emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul național și al Uniunii Europene,

În scopul identificării consumatorilor de energie casnici expuși riscului de sărăcie energetică și pregătirii măsurilor de reducere a decalajelor sociale,

În contextul necesității digitalizării administrației publice naționale, al operaționalizării platformei informatice EfEnClima,

Ca urmare modificării obligațiilor de implementare și raportare cu referire la noile praguri pentru operatorii economici, privind auditurile energetice și sistemele de gestionare a energiei, în funcție de consumul anual și multianual,

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articolul I.

Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 1 august 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

”(1) Scopul prezentei legi este de a stabili un cadru comun de măsuri pentru promovarea eficienței energetice, pentru a asigura faptul că obiectivele Uniunii privind eficiența energetică sunt atinse, și facilitează viitoare creșteri ale eficienței energetice pentru a contribui la punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 și la securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii prin reducerea dependenței acesteia de importurile de energie, inclusiv de combustibili fosili.

(2) Prezenta lege stabilește reguli menite să acorde prioritate implementării eficienței energetice în toate sectoarele, să elimine obstacolele existente pe piața energiei și pe piața de servicii energetice și să depășească disfuncționalitățile pieței care împiedică eficiența în furnizarea, transportul, stocarea, și utilizarea energiei. și furnizarea de servicii energetice.

(3) Prin prezenta lege se stabilește contribuția națională indicativă în materie de eficiență energetică pentru 2030. România contribuie:

a) la o reducere colectivă la nivel UE a consumului de energie cu cel puțin 11,7 % până în 2030, comparativ cu previziunile scenariului de referință al UE din 2020, astfel încât consumul final de energie al Uniunii să nu fie mai mare de 763 Mtep;

b) la îndeplinirea obiectivului indicativ colectiv pentru consumul de energie primară al Uniunii, care să nu fie mai mare de 992,5 Mtep până în 2030.

(4) Contribuția națională indicativă privind eficiența energetică pentru anul 2030 este raportată în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1076/2021, cu modificările și completările ulterioare.

La stabilirea contribuției naționale indicative în materie de eficiență energetică, România ia în considerare:

a) obiectivul privind consumul final de energie al Uniunii în 2030 de maximum 763 Mtep și obiectivul privind consumul de energie primară de maximum 992,5 Mtep, astfel cum se prevede la alineatul (3);

b) măsurile prevăzute în prezenta lege;

c) alte măsuri de promovare a eficienței energetice în România și la nivelul Uniunii;

d) orice factori relevanți care afectează eforturile în materie de eficiență:

- eforturile și acțiunile timpurii în vederea eficienței energetice;

- distribuția echitabilă a eforturilor la nivelul Uniunii;

- intensitatea energetică a economiei;

- potențialul rămas de reducere a consumului de energie într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor;

e) alte circumstanțe naționale care afectează consumul de energie, în special:

- evoluția și prognozele demografice și cele privind PIB;
- schimbările înregistrate în importurile și exporturile de energie, evoluțiile mixului energetic și introducerea de noi combustibili durabili;
- dezvoltarea tuturor surselor regenerabile de energie, energia nucleară, captarea și stocarea dioxidului de carbon;
- decarbonizarea industriilor energointensive;
- nivelul de ambiție din planurile naționale de decarbonizare sau de neutralitate climatică;
- potențialul economic al economiilor de energie;
- condițiile climatice actuale și previziunile privind schimbările climatice.

(5) Ministerul Energiei notifică Comisiei Europene contribuția națională indicativă, împreună cu o traiectorie orientativă, ca parte a Planului național integrat privind energia și schimbările climatice”.

(6) Contribuția națională indicativă se exprimă ca nivel absolut al consumului de energie primară în 2030.

(7) Pentru a calcula contribuția națională indicativă se poate utiliza formula prevăzută în anexa 1A.

(8) Contribuția națională în materie de eficiență energetică include ponderea consumului de energie primară și a consumului final de energie din sectoarele utilizării finale a energiei, inclusiv sectorul industrial, sectorul rezidențial, sectorul serviciilor și sectorul transporturilor. De asemenea, România indică previziunile referitoare la consumul de energie din sectorul comunicații și tehnologia informației.

(9) Când aplică cerințele prevăzute la alineatul (4), contribuția României în Mtep nu poate fi cu peste 2,5 % mai mare decât ar fi fost calculată prin formula prevăzută în anexa 1A.

(10) România asigură reducerea cu cel puțin 1,9 % pe an față de anul 2021 a consumului final total de energie al tuturor organismelor publice.

(11) România alege să excludă transportul public sau forțele armate de la obligația de reducere. România stabilește un nivel de referință, care include consumul final de energie al tuturor organismelor publice, cu excepția transportului public sau a forțelor armate, pentru anul 2021.

(12) Reducerea consumului de energie al transportului public și al forțelor armate este orientativă, putând fi totuși luată în calcul pentru îndeplinirea obligației prevăzute la litera a), chiar dacă este exclusă din nivelul de referință.

(13) Pe durata unei perioade de tranziție până la 11 octombrie 2027, obiectivul prevăzut la alineatul (11) este orientativ, România putând utiliza date privind consumul estimat; până la aceeași dată,

România ajustează nivelul de referință și aliniază consumul final estimat de energie al tuturor organismelor publice la consumul final real de energie al tuturor organismelor publice.

(14) Obligația prevăzută la alineatul (10) nu include, până la 31 decembrie 2026, consumul de energie al organismelor publice din unitățile administrative locale cu o populație de mai puțin de 50 000 de locuitori și, până la 31 decembrie 2029, consumul de energie al organismelor publice din unitățile administrative locale cu o populație de mai puțin de 5 000 de locuitori.

(15) În cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima, Ministerul Energiei informează Comisia asupra reducerii consumului final de energie realizat în fiecare an, în aplicare prevederilor alin. (10).

(16) Ministerul Energiei include în Planul național integrat privind energia și schimbările climatice cantitatea aferentă reducerii consumului de energie care trebuie obținută de toate organismele publice, defalcată pe sectoare, precum și măsurile pe care intenționează să le adopte.

(17) Autoritățile administrației publice locale stabilesc măsuri specifice privind eficiența energetică în planificarea pe termen lung, cum ar fi planurile de decarbonizare sau cele privind energia durabilă, după consultarea părților interesate relevante.

(18), În elaborarea și implementarea măsurilor de eficiență energetică, autoritățile administrației publice locale întreprind acțiuni pentru a atenua impacturile negative semnificative, directe sau indirecte, ale măsurilor de eficiență energetică asupra gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, asupra gospodăriilor cu venituri mici sau asupra consumatorilor vulnerabili.

(19) Fără a aduce atingere normelor privind ajutoarele de stat, sprijinul acordat organismelor publice poate include sprijin financiar și tehnic, cu scopul de a adopta programe și măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și de a încuraja organismele publice să ia în considerare și alte beneficii pe lângă economiile de energie, cum ar fi protejarea consumatorilor vulnerabili, susținerea competitivității economice, calitatea mediului, inclusiv la nivel local, prin furnizarea de orientări, prin promovarea consolidării competențelor, a dobândirii de competențe și a oportunităților de formare, precum și prin încurajarea cooperării între organismele publice.

2. După articolul 3, se introduce trei noi articole, art. (3¹) - (3³), cu următorul cuprins:

”**Art. 3¹** - Soluțiile de eficiență energetică, inclusiv resursele axate pe cerere și flexibilitatea sistemului, sunt evaluate în deciziile de planificare, de politică și de investiții majore cu o valoare de peste 100 000 000 EUR fiecare sau de 175 000 000 EUR pentru proiectele de infrastructură de transport, legate de următoarele sectoare:

a) sistemele energetice;

b) sectoarele neenergetice, în cazul în care aceste sectoare au un impact asupra consumului de energie și al eficienței energetice, cum ar fi clădirile, transporturile, apa, tehnologia informației și comunicațiilor, agricultura și sectorul financiar.”

Art. 3². - ”Autoritățile competente monitorizează aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate”, inclusiv, după caz, integrarea sectorială și impactul transsectorial, în cazul în care

deciziile de politică, de planificare și de investiții fac obiectul cerințelor de aprobare și de monitorizare.”

Art. 3³ - ”Atunci când se aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, Ministerul Energiei:

a) promovează, în colaborare cu celelalte autorități competente, analize cost-beneficiu în cazul în care sunt necesare și asigură publicarea și aplicarea unor metodologii de analiză cost-beneficiu care permit evaluarea adecvată a beneficiilor mai ample ale soluțiilor de eficiență energetică, ținând seama de întregul ciclu de viață și de perspectiva pe termen lung, de eficiența sistemului și a costurilor, de securitatea aprovizionării și de cuantificare din perspectiva societății, a sănătății, a economiei și a neutralității climatice, precum și de principiile durabilității și economiei circulare, în cadrul tranziției către neutralitatea climatică;

b) stabilește, împreună cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, impactul asupra sărăciei energetice;

c) identifică, în colaborare cu celelalte autorități competente, entitatea responsabilă/entitățile responsabile cu monitorizarea aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate” și a efectelor cadrului de reglementare, inclusiv ale reglementărilor financiare, ale deciziilor de planificare, de politică și de investiții majore menționate la art. (3¹) asupra consumului de energie, a eficienței energetice și a sistemelor energetice;

d) raportează Comisiei Europene în baza informațiilor transmise de către celelalte autorități competente, conform anexei din Ordonanța de urgență nr. 62 din 30 iunie 2023 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2018/1.999 al Parlamentului European și al Consiliului privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, precum și a Regulamentului (UE) 2022/2.299 al Comisiei din 15 noiembrie 2022 de stabilire a normelor de punere în aplicare în ceea ce privește structura, formatul, detaliile tehnice și procedurile pentru rapoartele naționale intermediare integrate privind energia și clima în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima, cu privire la modul în care principiul „eficiența energetică înainte de toate” a fost luat în considerare în deciziile naționale și, după caz, locale de planificare, de politică și de investiții majore, legate de sistemele energetice naționale și regionale, incluzând cel puțin următoarele:

(i) o evaluare a aplicării și a beneficiilor principiului „eficiența energetică înainte de toate” în sistemele energetice, în special în ceea ce privește consumul de energie;

(ii) o listă de acțiuni întreprinse pentru a elimina orice barieră de reglementare sau de altă natură din calea aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate” și a soluțiilor axate pe cerere,

inclusiv prin identificarea legislației și a măsurilor naționale care contravin principiului „eficiența energetică înainte de toate.”.

3. La articolul 4, pct. 4 va avea următorul cuprins:

”4. audit energetic - o procedură sistematică, elaborată de către auditori energetici autorizați conform legii, al cărei scop este obținerea unor cunoștințe corespunzătoare despre profilul de consum energetic al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unei operațiuni sau instalații industriale sau comerciale sau al unui serviciu privat sau public, identificarea și cuantificarea oportunităților de economisire a energiei într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, identificarea potențialului de utilizare sau de producție eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile și raportarea rezultatelor;”

4. La articolul 4, după punctul 7 se introduce un nou punct, pct. 7¹, cu următorul cuprins:

„7¹. centru de date - centru de date astfel cum este definit la punctul 2.6.3.1.16 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 privind statisticile în domeniul energiei;”

5. La articolul 4, punctul 10 va avea următorul cuprins:

”10. consum de energie primară - consumul intern brut, cu excepția utilizărilor neenergetice, cu excepția buncherajului maritim internațional, a consumului final neenergetic și a energiei ambientale;”

6. La articolul 4 punctul 11 va avea următorul cuprins:

”11. consum final de energie - toată energia furnizată industriei, transporturilor, inclusiv consumul de energie din sectorul aviației internaționale, gospodăriilor, serviciilor publice și private, agriculturii, silviculturii, pescuitului și altor sectoare ale utilizatorilor finali, excluzând consumul de energie din sectorul buncherajului maritim internațional, energia ambientală și livrările către sectorul de transformare și sectorul energetic, precum și pierderile cauzate de transport și de distribuție, astfel cum sunt definite în anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008;”

7. La articolul 4, după punctul 14 se introduce un nou punct, pct. 14¹ cu următorul cuprins:

” 14¹. energie ambientală - energie termică prezentă în mod natural și energie acumulată în mediu în zone determinate, care poate fi stocată în aer, cu excepția aerului evacuat, sau în apele de suprafață ori reziduale;”

8. La articolul 4, după punctul 15, se introduce un nou punct, pct. (15¹), cu următorul cuprins:

„15¹. eficiența energetică înainte de toate - în planificarea energetică și în deciziile de politici și de investiții se ține seama în mod strict de măsurile alternative rentabile privind eficiența energetică, care să eficientizeze cererea și oferta de energie, în special prin economiile de energie la nivelul utilizării finale rentabile din punct de vedere al costurilor, prin inițiative de participare activă a cererii și prin eficientizarea conversiei, transportului și a distribuției de energie, fiind îndeplinite totodată obiectivele deciziilor respective.”

9. La articolul 4, după punctul 16 se introduc noi puncte, pct. (16¹) și (16²), cu următorul cuprins:

„(16¹) eficiență a sistemului - selectarea unor soluții eficiente din punct de vedere energetic care permit totodată o cale de decarbonizare eficientă din punctul de vedere al costurilor, o flexibilitate suplimentară și o utilizare eficientă a resurselor.

(16²) parte semnificativă și eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice - o parte și un eșantion care necesită stabilirea unui subgrup al unei populații statistice a măsurilor de economii de energie în cauză în așa fel încât să reflecte întreaga populație a tuturor măsurilor de economisire de energie, permițând astfel formularea unor concluzii suficient de fiabile cu privire la încrederea în ansamblul măsurilor”.

10. La articolul 4, după punctul 25 se introduce un nou punct, pct. (25¹), cu următorul cuprins:

„(25¹) motivații divergente - lipsa unei distribuții echitabile și rezonabile a obligațiilor și recompenselor financiare legate de investițiile în eficiența energetică între părțile implicate, între proprietarii și chiriașii sau diferiții proprietari ai unităților de clădiri sau între proprietarii și chiriașii sau diferiții proprietari ai clădirilor cu mai multe apartamente sau ai clădirilor mixte;”

11. La articolul 4 punctul 28 va avea următorul cuprins:

„28. organisme publice - autorități naționale sau locale și entități finanțate și administrate direct de aceste autorități, dar care nu au un caracter industrial sau comercial;”

12. La articolul 4 punctul 30 va avea următorul cuprins:

„30. parte obligată - un operator de transport și de sistem, un distribuitor de energie, sau furnizor de energie pentru care sunt obligatorii schemele naționale de obligații în ce privește eficiența energetică;”

13. La articolul 4, după punctul (341) se introduce, un nou punct, pct. (34²), cu următorul cuprins:

„34². sărăcie energetică - lipsa accesului unei gospodării la servicii energetice esențiale, acolo unde astfel de servicii asigură niveluri de bază și standarde decente de trai și de sănătate, inclusiv servicii adecvate de încălzire, apă caldă, răcire și iluminat, precum și energia necesară pentru funcționarea aparatelor electrice, în contextul național relevant, al politicii sociale naționale existente și al altor politici naționale relevante, lipsă cauzată de o combinație de factori, printre care se numără cel puțin inaccesibilitatea prețurilor, insuficiența venitului disponibil, cheltuielile ridicate cu energia, precum și eficiența energetică scăzută a locuințelor;”

14. La articolul 4, punctul 36 va avea următorul cuprins:

„36. sistem eficient de încălzire și răcire centralizată - un sistem de încălzire sau răcire centralizat care îndeplinește criteriile stabilite la articolul 14 alin. (18).”

15. La articolul 4 după punctul 36, se introduce un nou punct, pct. (36¹), cu următorul cuprins:

„(36¹) sistem energetic - un sistem proiectat în principal pentru a furniza servicii energetice care să satisfacă cererea de energie sub formă de încălzire, combustibili și energie electrică din sectoarele utilizatorilor finali;”

16. La articolul 4, după punctul 41 se introduce un nou punct, pct. (41¹) cu următorul cuprins:

„41¹. strategie de implicare - o strategie care prevede obiective, dezvoltă tehnici și stabilește modalități pentru a implica în procesul de elaborare a politicilor toate părțile interesate relevante de la nivel național sau local, inclusiv reprezentanți ai societății civile, cum ar fi organizațiile de consumatori, cu scopul de a crește gradul de conștientizare, de a obține feedback cu privire la politicile în cauză și de a îmbunătăți gradul de acceptare a acestora de către public;”

17. La articolul 4, după punctul 45 se introduc două noi puncte, punctul 46 și 47, cu următorul cuprins:

„46. utilizator final - o persoană fizică sau juridică ce achiziționează încălzire, răcire sau apă caldă menajeră pentru propria sa utilizare finală sau o persoană fizică sau juridică ce ocupă o clădire individuală sau o unitate în cadrul unei clădiri cu mai multe apartamente sau al unei clădiri mixte aprovizionate cu încălzire, răcire sau apă caldă menajeră de la o sursă centrală, în cazul în care această persoană nu are un contract direct sau individual cu furnizorul de energie.

47. pierderi de rețea – cantitatea de energie electrică sau de gaze naturale necesară pentru funcționarea rețelei electrice sau a sistemului de gaze naturale de distribuție, respectiv de transport.”

18. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„(1) Anual, 3% din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, deținute de organismele publice, se renovează pentru a îndeplini cel puțin cerințele de performanță energetică stabilite pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero, așa cum sunt definite în Legea nr 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul clădirilor ocupate de organismele publice, fără a deține proprietatea asupra acestora, aceste organisme publice au obligația să negocieze cu proprietarii, atât la încheierea contractului cât și ulterior la momentul prelungirii acestuia sau la momentul schimbării destinației sau al realizării unor lucrări importante de reparații sau întreținere, cu scopul de a stabili clauze contractuale prin care prin care proprietarul clădirii să se angajeze să realizeze renovarea energetică a clădirii pentru îndeplinirea cel puțin a cerințelor de performanță energetică stabilite pentru clădirile cu consum de energie aproape egal cu zero sau zero.

(3) Procentul prevăzut la alin. (1) se calculează cu luarea în considerare a suprafețelor totale ale clădirilor care au o suprafață utilă totală deținută de organismele publice care depășește 250 m²

deținute de organismele publice, care, la data de 1 ianuarie 2024 nu sunt clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero.

(4) Organismele publice stabilesc și aprobă prin ordin/decizie a conducătorului instituției lista clădirilor, care se renovează energetic anual, acordând prioritate la renovare clădirilor cu cele mai slabe performanțe energetice, dacă acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic.

(5) Organismele publice care dețin clădiri cu funcțiunea de locuințe sociale, pot decide, prin ordinul/decizia conducătorului prevăzută la alin. (4), exceptarea acestora de la obligația de renovare menționată la alin. (1) dacă lucrările de renovare energetică, dacă astfel de renovări nu ar conduce la costuri suplimentare sau ar conduce la creșterea chiriilor persoanelor beneficiare ale locuințelor sociale, cu excepția cazului în care creșterile chiriilor nu sunt mai mari decât economiile la factura de energie.

(6) Constituie priorități în aplicarea măsurilor de eficiență energetică, clădirile deținute de organismele publice cu performanțe energetice scăzute determinate prin certificarea energetică a acestora, în măsura în care este posibil din punct de vedere al fezabilității tehnice și eficient din punct de vedere al costurilor.

(7) Cerințele prevăzute la alin. (1) nu se aplică clădirilor protejate oficial ca făcând parte dintr-un sit protejat sau datorită valorii lor arhitecturale ori istorice deosebite, în măsura în care respectarea anumitor cerințe de performanță energetică ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau aspectul acestora, în cazul în care se consideră că nu este fezabil din punct de vedere tehnic, economic sau funcțional ca respectiva clădire să fie transformată într-o clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero.

(8) Suprafața totală a clădirilor cu suprafață totală utilă mai mare de 250 m² prevăzute la alin. (7), nu se include în calculul suprafeței menționată la alin. (1).

(9) Cerințele prevăzute la alin. (1) nu se aplică clădirilor deținute de forțele armate sau de administrația publică și care servesc unor obiective de apărare națională, cu excepția spațiilor de locuit individuale sau a clădirilor de birouri ale forțelor armate și ale altor categorii de personal angajat de autoritățile de apărare națională și/sau clădirilor utilizate ca lăcașuri de cult și pentru activități cu caracter religios, în condițiile în care nu este fezabil din punct de vedere tehnic, economic și funcțional.

(10) În cazul în care se renovează mai mult de 3% din suprafața totală a clădirilor organismelor publice în orice an până la 31 decembrie 2026, excedentul se poate contabiliza în cadrul ratei de renovare anuală corespunzătoare oricăruia dintre următorii trei ani.

(11) Începând cu 1 ianuarie 2027, excedentul se poate contabiliza în cadrul ratei de renovare anuală corespunzătoare următorilor doi ani.

(12) În cadrul ratei anuale de renovare a clădirilor organismelor publice se pot include clădirile noi deținute de acestea care înlocuiesc clădiri specifice ale organismelor publice demolate în oricare din cei 2 ani precedenți.

(13) Prevederile alin. (12) se aplică în cazul în care demolarea se justifică din punct de vedere al eficienței costurilor și al sustenabilității din punct de vedere al economiilor de energie și al reducerilor de emisii de CO₂, pe durata ciclului de viață, comparativ cu renovarea clădirilor respective.

(14) Pentru aplicarea prevederilor alin. (1), până la 11 octombrie 2025, toate organismele publice identifică din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului clădirile deținute, încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, care, au suprafețe utile totale de peste 250 m², întocmesc inventarul acestora, îl actualizează anual și îl pun la dispoziția publicului prin publicarea pe pagina proprie de internet.

(15) Inventarul se aprobă prin ordin/decizie a conducătorului fiecărui organism public emis/emisă până la data de 30 iunie a fiecărui an și se actualizează anual. Acesta cuprinde cel puțin următoarele informații:

a) suprafața totală, în metri pătrați;

b) consumul anual de energie măsurat pentru încălzire, răcire, electricitate și apă caldă, atunci când aceste date sunt disponibile;

c) certificatul de performanță energetică, elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(16) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pune la dispoziția organismelor publice Registrul național al clădirilor, ce conține baza de date georeferențiată a clădirilor publice și private care constituie fondul construit național.

(17) Datele conținute în inventarul menționat la alin. (15) vor fi încărcate și în Registrul național al clădirilor de către reprezentanții desemnați ai organismelor publice cu atribuții în întocmirea inventarului. Răspunderea pentru completitudinea, realitatea și exactitatea datelor încărcate în Registrul național al clădirilor aparține reprezentanților desemnați ai organismelor publice.

(18) Structura-cadru a inventarelor menționate la alin. (15) va fi aprobată prin Ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(19) Organismele publice, inclusiv cele organizate la nivel local, precum și organismele care se ocupă de locuințele sociale reglementate de dreptul public adoptă și pun în aplicare, potrivit competențelor acestora:

a) un plan de eficiență energetică, de sine stătător sau ca parte a unui plan general privind clima sau mediul, care să conțină obiective și acțiuni specifice privind economia de energie și eficiența energetică, în vederea respectării rolului de exemplu al clădirilor organismelor publice;

b) un sistem de gestionare a energiei, inclusiv audituri energetice, ca parte din punerea în aplicare a planului prevăzut la lit. a);

(20) Organismele publice utilizează societăți de servicii energetice și contracte de performanță energetică pentru a finanța renovările și a implementa planurile de menținere sau de îmbunătățire

a eficienței energetice pe termen lung, în măsura în care este fezabil din punct de vedere tehnic și economic.

(21) În vederea realizării unui consum energetic eficient în clădiri, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în calitate de autoritate competentă în domeniul construcțiilor, efectuează analize și elaborează strategii, promovează politici publice și legislație specifică, inițiază și monitorizează programe privind creșterea eficienței energetice în clădiri.

(22) Pentru realizarea acțiunilor prevăzute la alin. (19):

a) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației colaborează cu Ministerul Energiei, cu universități tehnice și de arhitectură din România, precum și institute de cercetare și de proiectare, în vederea furnizării de către acestea a datelor și informațiilor pe care le dețin în domeniul eficienței energetice;

b) organismele publice implementează planuri și programe anuale de creștere a eficienței energetice în clădiri.

(23) În vederea îndeplinirii obligațiilor organismelor publice prevăzute la alin. (1) și alin. (22) lit. b), finanțarea activităților/lucrărilor se asigură de la bugetul de stat prin bugetele organismelor publice, în condițiile legii și/sau din fondurile structurale și de coeziune ale Uniunii Europene, în conformitate cu regulamentele și procedurile de accesare a acestor fonduri și în condițiile stabilite prin documentele procedurale specifice implementării programelor operaționale.”

19. La articolul 7, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autoritățile contractante și entitățile contractante se asigură atunci când încheie contracte de achiziții publice, achiziții sectoriale și concesiuni de lucrări sau servicii cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile stabilite în art. 7 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, în art. 12 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare, precum și în art. 11 din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare, și că:

a) achiziționează doar produse, servicii, clădiri și lucrări cu performanțe înalte de eficiență energetică în conformitate cu cerințele menționate în anexa 1, cu excepția cazului în care acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic.

b) aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, inclusiv în cazul contractelor de achiziții publice și al concesiunilor pentru care nu se prevede nicio cerință specifică în anexa 1.

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) se aplică contractelor de achiziții de produse, servicii, lucrări sau clădiri de către administrațiile publice centrale.

(3) Obligația menționată la alin. (1) se aplică în cazul contractelor forțelor armate numai în măsura în care aplicarea să nu generează un conflict cu natura și obiectivul principal ale activităților forțelor armate.

(4) Obligația prevăzută la alin. (1) nu se aplică contractelor de furnizare a echipamentului militar definite în Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE.

(5) Autoritățile contractante și entitățile contractante evaluează fezabilitatea încheierii de contracte de performanță energetică pe termen lung care oferă economii de energie pe termen lung atunci când achiziționează contracte de prestări de servicii cu un conținut energetic semnificativ.

(6) Fără a aduce atingere alineatului (1), atunci când achiziționează un pachet de produse reglementat integral de un act delegat adoptat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 al Parlamentului și Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE, autoritățile contractante și entitățile contractante pot solicita ca eficiența energetică totală să aibă prioritate asupra eficienței energetice a produselor individuale din pachetul respectiv, prin achiziționarea pachetului de produse care respectă criteriul apartenenței la cea mai înaltă clasă de eficiență energetică disponibilă.

(7) La încheierea contractelor, autoritățile și entitățile contractante iau în considerare în cadrul procesului de achiziții publice, în cazul în care este necesar, aspecte mai stricte de sustenabilitate, sociale, de mediu și legate de economia circulară, în vederea atingerii obiectivelor Uniunii privind decarbonizarea și reducerea la zero a poluării.

(8) În cazul în care este necesar și în conformitate cu Anexa nr. 1, autoritățile contractante și entitățile contractante trebuie să ia în considerare criteriile Uniunii privind achizițiile publice verzi sau criteriile naționale echivalente disponibile.

(9) Pentru a asigura transparența în ce privește aplicarea cerințelor de eficiență energetică în cadrul procedurii de atribuire, a contractelor de achiziții publice, a contractelor sectoriale precum și a contractelor de concesiune de lucrări și de servicii ale căror valori depășesc pragurile valorice prevăzute de lege, autoritățile și entitățile contractante pun la dispoziția publicului informații cu privire la impactul asupra eficienței energetice al contractelor, prin publicarea informațiilor respective în anunțurile de intenție, de participare și de atribuire a respectivelor contracte în sistemul electronic de achiziții publice atât la nivel național în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (S.E.A.P), cât și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (Tenders Electronic Daily – TED).

(10) Autoritățile contractante și entitățile contractante pot decide să impună ofertanților să divulge informații cu privire la potențialul de încălzire globală pe durata ciclului de viață, la utilizarea de materiale cu emisii reduse de carbon și la circularitatea materialelor utilizate pentru o clădire nouă și pentru o clădire care trebuie renovată. Autoritățile contractante și entitățile contractante pot pune informațiile respective la dispoziția publicului, în vederea contractelor, în special în ce privește clădirile noi cu o suprafață de peste 2 000 m².

(11) Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor sprijină autoritățile contractante și entitățile contractante în ce privește adoptarea cerințelor de eficiență energetică, inclusiv la nivel local, prin furnizarea de norme și orientări clare, inclusiv metodologii privind evaluarea costurilor pe ciclu

de viață, a efectelor asupra mediului și a costurilor de mediu, prin instituirea unor centre de sprijin pentru competențe, prin încurajarea cooperării între autoritățile contractante.”

20. La articolul 8 va avea următorul cuprins:

„(1) În vederea realizării de economii de energie în rândul consumatorilor, în perioada 1 ianuarie 2014-31 decembrie 2020 se adoptă măsuri de politică de eficiență energetică care au ca obiectiv obținerea unor economii, în fiecare an, de 1,5% din volumul vânzărilor anuale de energie către consumatorii tuturor distribuitorilor sau tuturor furnizorilor de energie ca volum, calculate ca medie pe perioada de 3 ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2013.

(2) Măsurile de politică de eficiență energetică adoptate pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2030 sunt prevăzute în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 și au ca scop obținerea unor noi economii de energie în fiecare an a căror economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale

cel puțin echivalente cu:

a) 0,8 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2021 la 31 decembrie 2023, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;

b) 1,3 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2024 la 31 decembrie 2025, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;

c) 1,5 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2026 la 31 decembrie 2027, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;

d) 1,9 % din consumul final anual de energie de la 1 ianuarie 2028 la 31 decembrie 2030, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019.

(2) Cantitatea calculată de economii noi anuale se poate eșalona, cu condiția ca economiile obligatorii cumulate totale de energie la nivelul utilizării finale să fi fost realizate până la 31 decembrie 2030.

(3) Economii noi de energie rezultate în urma aplicării măsurilor de politică de eficiență energetică, pentru anii 2021-2030, sunt stabilite în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030.

(4) În vederea îndeplinirii obligațiilor ce revin autorităților competente în conformitate cu art. 17 alin. (1) și art. 21 din Regulamentul (UE) 2018/1999 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, se pot lua în calcul economiile de energie care rezultă în urma aplicării măsurilor de politică de eficiență energetică, indiferent dacă au fost introduse până la 31 decembrie 2020 sau după această dată, cu condiția ca măsurile respective să conducă la noi acțiuni individuale care să fie întreprinse după 31 decembrie 2020.

(5) Autoritățile competente asigură cadrul necesar realizării de noi economii anuale, pe perioade de câte 10 ani după 2030, în conformitate cu rata de economisire prevăzută la alin. (2) lit. d).

(6) Modalitatea de eşalonare a cantităţii de noi economii de energie prevăzută la alin. (2) astfel încât economiile obligatorii cumulate totale de energie la nivelul utilizării finale să fie realizate până la sfârşitul fiecărei perioade de obligaţii este stabilită în Planul naţional integrat în domeniul energiei şi schimbărilor climatice 2021-2030.

(7) Vânzările de energie, ca volum, utilizate în transport, pot fi excluse parţial sau integral din calculul prevăzut la alin. (1).

(8) Măsurile de politică energetică se referă, în principal, la:

a) realizare de audituri energetice independente;

b) formare de auditori energetici;

c) formare şi educare, inclusiv programe de consiliere a consumatorilor, care duc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic şi care au ca efect reducerea consumului de energie la utilizatorii finali;

d) standarde şi norme care urmăresc îmbunătăţirea eficienţei energetice a produselor şi a serviciilor, inclusiv a clădirilor şi a vehiculelor;

e) sisteme de etichetare energetică;

f) reglementări sau acorduri voluntare care conduc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic şi care au ca efect reducerea consumului de energie la utilizatorii finali;

g) susţinerea dezvoltării societăţilor de servicii energetice de tip ESCo;

h) constituirea unui fond specializat pentru investiţii în eficienţă energetică;

i) sisteme şi instrumente de finanţare sau stimulente fiscale care duc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic şi care au ca efect reducerea consumului de energie la utilizatorii finali; ariile potenţiale de finanţare includ măsurile de eficienţă energetică în clădiri publice, comerciale şi rezidenţiale, cum ar fi: cogenerarea de înaltă eficienţă pentru procese de încălzire şi pentru procese de răcire pentru utilizatorii finali, sisteme de automatizare a clădirilor pentru eficienţă energetică, sisteme informatice de auditare energetică, precum şi dezvoltarea de competenţe în domeniul eficienţei energetice.

(9) Măsurile prevăzute la alin. (8) se implementează prin programe naţionale de eficienţă energetică şi trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

a) economiile de energie sunt determinate într-un mod transparent;

b) economiile de energie se exprimă în funcţie de consumul de energie primară, conform anexei nr. 1A.

(10) Măsurile prevăzute la alin. (3) se implementează prin programe naţionale de eficienţă energetică şi cuprind următoarele:

a) perioade intermediare de evaluare, respectiv 31 decembrie 2016 și 31 decembrie 2018, pentru atingerea obiectivului prevăzut la alin. (1);

b) responsabilitățile fiecărei părți mandatate, părți participante sau autorități publice, după caz, în funcție de relevanța acestora se regăsesc în cadrul programelor naționale de eficiență energetică, precum și al celor sectoriale;

c) calculele economiilor de energie, utilizând metodele și principiile prevăzute în anexa nr. 3 pct. 1 și 2;

d) un raport anual privind economiile de energie realizate, întocmit de părțile participante, iar respectivul raport este pus la dispoziția publicului;

e) monitorizarea realizată de către Ministerul Energiei, conform prevederilor art. 3, alin. (2), și propunerea de măsuri adecvate, în situația în care constată că nu sunt înregistrate progrese în creșterea eficienței energetice la nivel național;

f) un sistem de control care include și verificarea independentă a unei părți semnificative din punct de vedere statistic la nivelul fiecărei părți participante, părți mandatate sau autorități publice.

(11) Reglementările și acordurile voluntare prevăzute la alin. (8) lit. f) se adoptă cu respectarea prevederilor alin. (8) , (9) și (10).

(12) Măsurile de politică menționate la alin. (8) lit. a) -e) și g) -i) respectă prevederile alin. (9).

(13) Cantitatea de economii de energie necesară sau care urmează a fi obținută prin măsura de politică energetică este exprimată în consum de energie primară sau finală, iar economiile de energie sunt calculate utilizând metodele și principiile cuprinse în anexa nr. 3.

(14) Cu condiția îndeplinirii cel puțin a obligației privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale, prevăzută la alin. (2), lit. a), autoritățile competente pot calcula cantitatea obligatorie de economii de energie prin unul sau mai multe dintre următoarele mijloace:

a) aplicarea unei rate anuale a economiilor privind vânzările de energie către clienții finali sau privind consumul de energie finală, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;

b) excluderea parțială sau totală din scenariul de referință pentru calcularea energiei utilizate în transporturi;

c) utilizarea oricăreia dintre opțiunile prevăzute la (16).

(15) În cazul în care utilizează oricare dintre posibilitățile prevăzute la alin. (14), privind economiile de energie obligatorii menționate la alineatul (2) lit. a), autoritățile competente stabilesc:

a) propria rată anuală a economiilor care va fi aplicată la calcularea economiilor lor cumulate de energie la nivelul utilizării finale și care asigură faptul că economiile finale nete de energie nu sunt mai scăzute decât economiile obligatorii; și

b) propriul scenariu de referință pentru calcul, care poate exclude parțial sau total energia utilizată în transporturi.

(16) Autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 pot:

a) să efectueze calculul prevăzut la alin. (1), utilizând valori de 1 % în 2014 și 2015, 1,25 % în 2016 și 2017 și 1,5 % în 2018, 2019 și 2020;

b) să excludă din calcul, ca volum, toate sau o parte din vânzările de energie utilizată, referitor la perioada de obligații menționată la alin. (1), sau energia finală consumată, referitor la perioada de obligații menționată la alin. (2), de către activitățile industriale enumerate în anexa I la Hotărârea nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare;

c) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie menționate la alin. (1) și alin. (2) economiile de energie realizate în sectoarele transformării, distribuției și transportului de energie, inclusiv în infrastructurile eficiente de încălzire și de răcire centralizată, ca urmare a punerii în aplicare a cerințelor prevăzute la articolul art.14 alin. (1³), la art. 14 alin. (16) lit. a), art. 5-7 din Hotărârea Guvernului nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, cu modificările ulterioare, art. 14 alin. (6), alin. (22) lit. a), alin. (30) și art. 15 alin (1¹), (2), (4), (5) și (22) și Anexa nr. 9. Ministerul Energiei informează Comisia Europeană cu privire la măsurile de politică preconizate pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2030, ca parte a Planului național integrat privind energia și schimbările climatice. Impactul respectivelor măsuri se calculează în conformitate cu anexa 1 A și se include în planul respectiv;

d) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie economiile de energie rezultate din acțiuni specifice recent implementate, începând de la 31 decembrie 2008, care continuă să aibă impact în 2020 în ce privește perioada de obligații menționată la alin. (1) și după 2020 în ce privește perioada menționată la alin. (2) și care pot fi măsurate și verificate;

e) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie economiile de energie care rezultă din adoptarea unor măsuri de politică în domeniu, cu condiția să se poată demonstra că măsurile respective au ca rezultat acțiuni individuale derulate în perioada 1 ianuarie 2018-31 decembrie 2020 care generează economii după 31 decembrie 2020;

f) să excludă din calculul cantității obligatorii de economii de energie, în temeiul alin. (1) și alin. 2 lit. (a), 30 % din cantitatea verificabilă de energie produsă pe sau în clădiri pentru uz propriu ca urmare a măsurilor de politică ce promovează instalarea de noi tehnologii de obținere a energiei din surse regenerabile;

g) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie în temeiul alin. (1) și alin. (2) lit. (a) economiile de energie care depășesc economiile obligatorii de energie pentru perioada de obligații cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020, cu condiția ca economiile respective să rezulte din acțiuni individuale derulate în temeiul măsurilor de politică menționate la art. (8²)-(8¹⁷), notificate în cadrul Planului de acțiune național privind eficiența energetică și raportate în rapoartele lor intermediare în conformitate cu articolul 14 alin. (12).

(17) Autoritățile competente:

a) informează publicul din România și Comisia cu privire la măsurile de politică de eficiență energetică preconizate pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2030, ca parte a Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030;

b) includ informații cu privire la rezultatele măsurilor de atenuare a sărăciei energetice și de protejare a consumatorilor vulnerabili, inclusiv prin măsuri de creștere a eficienței energetice și de introducere a surselor locale regenerabile de energie în rapoartele energetice și climatice naționale intermediare integrate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2018/1.999;

c) se asigură că economiile rezultate în urma măsurilor de politică de eficiență energetică aplicate până la 31 decembrie 2020 sunt calculate în conformitate cu anexa nr. 3;

d) se asigură, fără a aduce atingere dispozițiilor prezentului alineat, că economiile de energie obligatorii sunt realizate în rândul clienților finali;

e) instituie sisteme de măsurare, de control și de verificare prin care se efectuează o verificare documentată în scris a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice puse în practică. Măsurarea, controlul și verificarea se realizează în mod independent.

(18) Impactul măsurilor aplicate după 1 ianuarie 2021 se calculează în conformitate cu anexa nr. 3 și se include în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030.

(19) Autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 aplică și calculează efectul opțiunilor selectate în temeiul alin. (16) pentru perioadele menționate la alin. (1) și (2) separat:

a) pentru calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada de obligații menționată la alin. (1), autoritățile competente pot utiliza măsurile prevăzute la alin. (16) lit. a)-d). Toate opțiunile selectate în temeiul alin. (16), cumulate, reprezintă maximum 25% din cantitatea de economii de energie menționată la alin. (1);

b) pentru calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada de obligații menționată la alin. (2) lit. a), autoritățile competente pot utiliza măsurile prevăzute la alin. (16) lit. b) - g), cu condiția ca acțiunile individuale menționate la alin. (16) lit. d) să continue să aibă un impact verificabil și măsurabil după 31 decembrie 2020; toate opțiunile selectate în temeiul alin. (16), cumulate, nu conduc la o reducere cu mai mult de 35% a cantității de economii de energie calculate în conformitate cu alin. (14) și (15).

(20) În condițiile în care s-a decis că energia utilizată în transporturi din scenariul de referință pentru calcul să fie exclusă total sau parțial sau că se utilizează oricare dintre opțiunile enumerate la alin. (16), autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 se asigură că noile economii nete calculate care trebuie obținute în consumul de energie finală în perioada de obligații cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2023 nu sunt mai scăzute decât cantitatea care rezultă din aplicarea ratei anuale a economiilor prevăzută la alin. (2) lit. a).

(21) Calculul cantității de economii de energie care trebuie obținută în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030 în conformitate cu prevederile alin. (2) se prezintă și se explică în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030, respectiv cum a fost instituită rata anuală a economiilor prevăzute la alin. (2) și scenariul de referință pentru calcul, precum și modul în care au fost aplicate opțiunile menționate la alin. (16).

(22) Economii de energie realizate după 31 decembrie 2020 nu se includ în calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020.

(23) Prin adoptarea măsurilor alternative de politică de eficiență energetică se obține cantitatea obligatorie de economii de energie în temeiul alin. (1) - (2).

(24) Măsurile de politică de eficiență energetică adoptate de România, programele sau măsurile finanțate în cadrul Fondului național pentru eficiență energetică trebuie să fie puse în aplicare în mod prioritar, direct sau indirect, în rândul gospodăriilor vulnerabile, inclusiv al celor aflate în situație de sărăcie energetică, și, după caz, în rândul locuințelor sociale.

(25) În cadrul Planului național integrat privind energia și schimbările climatice elaborat în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, al rapoartelor naționale intermediare relevante privind energia și clima transmise în temeiul articolului 17 din Regulament și al Planului național integrat ulterior privind energia și clima notificat în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulament, România demonstrează, incluzând după caz dovezi și calcule:

a) că, în situația în care există o suprapunere a impactului măsurilor de politică sau a impactului acțiunilor individuale, nu are loc o contabilizare dublă a economiilor de energie;

b) modul în care economiile de energie realizate în temeiul alin. (2) contribuie la realizarea contribuției lor naționale;

c) că sunt instituite măsuri de politică în scopul îndeplinirii obligațiilor privind economiile de energie, concepute și că respectivele măsuri de politică sunt eligibile și adecvate pentru a se asigura realizarea cantității obligatorii de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea fiecărei perioade de obligații.

(26) Autoritățile competente pot utiliza măsuri alternative sau scheme de obligații sau o combinație între scheme de obligații în materie de eficiență energetică și măsuri de politică alternative și se asigură că economiile de energie rezultate în urma măsurilor de politică menționate la articolele (8²) – (8¹⁷) și articolului (17¹⁰) sunt calculate în conformitate cu Anexa 13.

(27) Autoritățile competente pun în aplicare măsuri de politică alternative în materie de eficiență energetică sau scheme de obligații sau o combinație a acestora, ori programe sau măsuri finanțate dintr-un fond național pentru eficiență energetică, cu prioritate, dar nu exclusiv, în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodăria cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.

(28) Autoritățile competente se asigură că măsurile de politică puse în aplicare nu au efecte negative asupra persoanelor respective. Dacă este cazul, autoritățile competente utilizează în mod

optim finanțarea, inclusiv finanțarea publică, mecanismele de finanțare stabilite la nivelul Uniunii și veniturile obținute din certificatele de emisii de gaze cu efect de seră, cu scopul de a elimina efectele negative și de a asigura o tranziție energetică justă și incluzivă.

(29) În scopul realizării economiilor de energie obligatorii în temeiul alin. (16) și fără a aduce atingere prevederilor Regulamentului (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică și Legii 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Energiei, la elaborarea acestor măsuri de politică, are în vedere și promovează rolul comunităților de energie din surse regenerabile și al comunităților de energie ale cetățenilor în ceea ce privește contribuția la punerea în aplicare a acestor măsuri de politică.

(30) Ministerul Energiei, cu sprijinul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, stabilește și adoptă măsurile necesare pentru a se atinge o cotă din cantitatea obligatorie de economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Această cotă este cel puțin egală cu proporția gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, potrivit evaluării din Planul integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030 elaborat în conformitate cu art. 3 alin. (3) lit. (d) din Regulamentul (UE) 2018/1999.

(31) La evaluarea ponderii sărăciei energetice în planul național privind energia și clima, autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 iau în considerare următorii indicatori:

(i) incapacitatea de a încălzi suficient de bine locuința;

(ii) restanțele la facturile pentru utilități;

(iii) populația totală care trăiește într-o locuință cu acoperiș spart, cu pereți, podele sau fundație cu igrasie sau cu ferestre sau podele putrezite;

(iv) rata riscului de sărăcie (punctul-limită: 60 % din venitul echivalent median după transferurile sociale).

(32) În cazul în care Ministerul Energiei și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale nu au notificat proporția de gospodării afectate de sărăcie energetică potrivit evaluării din Planul național integrat privind energia și clima, cota din cantitatea obligatorie de economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale este cel puțin egală cu media aritmetică a valorilor indicatorilor menționați pentru anul 2019 sau, dacă acestea nu sunt disponibile pentru 2019, cu extrapolarea liniară a valorilor indicatorilor respectivi pentru ultimii trei ani pentru care aceste valori sunt disponibile.

(33) Ministerul Energiei include informațiile primite de la autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 privind indicatorii aplicați, media aritmetică a valorilor acestora și rezultatul măsurilor de politică stabilite în conformitate cu alin. (30) în Planul național integrat privind energia și schimbările climatice, transmis în temeiul art. 14 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, în planurile naționale integrate ulterioare privind energia și clima, notificate în temeiul art. 3 și 7 - 12

din regulamentul respectiv, precum și în rapoartele naționale intermediare privind energia și clima, transmise în temeiul art. 17 din regulamentul respectiv.

(34) Autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 pot lua în calcul economiile de energie care rezultă în urma măsurilor de politică, indiferent dacă au fost introduse până la 31 decembrie 2020 sau după această dată, cu condiția ca măsurile respective să ducă la noi acțiuni individuale care să fie întreprinse după 31 decembrie 2020. Economii de energie realizate în orice perioadă de obligații nu sunt luate în calcul la determinarea cantității de economii de energie obligatorii pentru perioadele anterioare de obligații stabilite la alin. (16).”

(35) Cu condiția să își fi îndeplinit cel puțin obligația privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale, menționată la alin. (2) lit. a), autoritățile competente conform O.U.G. 62/2023 pot calcula cantitatea obligatorie de economii de energie menționată la punctul respectiv prin unul sau mai multe dintre următoarele mijloace:

a) aplicarea unei rate anuale de economisire privind vânzările de energie către clienții finali sau privind consumul final de energie, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;

b) excluderea parțială sau totală din scenariul de referință pentru calculare a energiei utilizate în transporturi;

c) utilizarea oricăreia dintre opțiunile prevăzute la alin. (16).

(36) În cazul în care utilizează oricare dintre posibilitățile prevăzute la alineatul (35) privind economiile de energie obligatorii menționate la alin. (2) lit. a), autoritățile competente stabilesc:

a) propria rată anuală a economiilor care va fi aplicată la calcularea economiilor cumulate de energie la nivelul utilizării finale, care să asigure faptul că cantitatea finală a economiilor nete de energie nu este mai scăzută decât cea a economiilor impuse în temeiul alineatului (35);

b) propriul nivel de referință pentru calcul, care poate exclude parțial sau total energia utilizată în transporturi.

(37) Ministerul Energiei include în Planul național integrat privind energia și clima transmis în temeiul art. 14 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2018/1999, în planurile naționale integrate ulterioare privind energia și clima notificate în temeiul art. 3 și art. 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în conformitate cu anexa III la Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și în rapoartele intermediare corespunzătoare, calculul cantității de economii de energie care trebuie obținută în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030 și, dacă este cazul, explică modul în care au fost stabilite rata anuală de economisire și nivelul de referință pentru calcul, precum și modul și măsura în care au fost aplicate opțiunile menționate la alin. (16).

(38) Ministerul Energiei notifică Comisiei Europene cantitatea de economii de energie obligatorii menționată la alin. (2) și alin. (27), o descriere a măsurilor de politică ce urmează să fie puse în aplicare pentru realizarea cantității totale obligatorii a economiilor cumulate de energie la nivelul utilizării finale, precum și metodologiile lor de calcul în temeiul anexei 1A, ca parte a Planului național integrat privind energia și clima transmis în temeiul art. 14 alin. (2) din Regulamentul

(UE) 2018/1999 și ca parte a planurilor naționale integrate privind energia și clima notificate în temeiul articolelor 3 și art. 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Ministerul Energiei utilizează modelul de raportare furnizat de către Comisie.

(39) În cazul în care România nu a realizat economiile obligatorii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea fiecărei perioade de obligații prevăzute alin. (16) România realizează economiile de energie rămase, în plus față de economiile cumulate de energie obligatorii la nivelul utilizării finale, până la încheierea următoarei perioade de obligații.

(40) În cazul în care România a realizat economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale peste nivelul necesar până la sfârșitul fiecărei perioade de obligații prevăzute la alineatul (16), aceasta are dreptul de a reporta cantitatea eligibilă de cel mult 10 % din excedentul respectiv în următoarea perioadă de obligații, fără ca angajamentul-țintă să fie majorat.”

21. După articolul (8), se introduc un noi articole, art. (8¹-8¹⁷) cu următorul cuprins:

„Art. 8¹. 1) În scopul identificării consumatorilor de energie non casnici, având calitatea de persoane juridice care au obligația raportării conform legii, operatorii licențiați ai sistemelor de distribuție de energie electrică, gaze naturale și energie termică vor transmite în platforma informatică EfEnClima consumul punctelor de consum ale operatorilor economici, respectiv autorităților și instituțiilor publice, aflate în conturul de consum energetic al operatorilor de rețele de electricitate și/sau gaze naturale.

2) În scopul identificării consumatorilor de energie casnici expuși riscului de sărăcie energetică, operatorii licențiați ai sistemelor de distribuție de energie electrică și gaze naturale vor raporta în platforma informatică EfEnClima defalcarea cantităților distribuite în conturul de consum energetic al operatorilor de rețele de electricitate și gaze naturale, după caz.

Art. 8². 1) În cazul în care autoritățile competente decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza cantitatea de economii obligatorie conform art. 8 alin. (16) prin scheme de obligații în materie de eficiență energetică, acestea se asigură că părțile obligate menționate la art. 8⁴ care activează pe teritoriul României îndeplinesc, fără a aduce atingere art. 8 alin. (16) și (19), cerința privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale, astfel cum este prevăzută la art. 8 alin. (1) și (2).

2) Dacă este cazul, autoritățile competente pot decide ca părțile obligate să realizeze respectivele economii, în totalitate sau parțial, sub forma unei contribuții la Fondul național pentru eficiență energetică.

Art. 8³ - În cazul în care autoritatea competentă decide să îndeplinească obligațiile de a realiza cantitatea de economii prevăzută la art. 8 alin. (1) și (2) prin scheme de obligații în materie de eficiență energetică, aceasta poate să desemneze o autoritate publică de punere în aplicare care să administreze respectiva schemă.

Art. 8⁴ - România desemnează, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, părțile obligate din rândul operatorilor de transport și de sistem, al operatorilor de distribuție, al distribuitorilor de energie, al societăților de vânzare cu amănuntul a energiei și al distribuitorilor de combustibil

utilizat în transporturi sau al comercianților care vând cu amănuntul combustibil utilizat în transporturi, care își desfășoară activitatea pe teritoriul său.

Cantitatea de economii de energie necesară pentru îndeplinirea obligației se realizează de părțile obligate în rândul clienților finali desemnați, în mod independent de calculul efectuat în temeiul art. 8 alin. (1) și (2) sau, dacă se decide astfel, prin intermediul economiilor certificate provenind de la alte părți, astfel cum se prevede la articolul (8¹²).

Art. 8⁵ - Atunci când societățile de vânzare cu amănuntul a energiei sunt desemnate ca părți obligate în temeiul alineatului (8⁴), Ministerul Energiei și A.N.R.E. se asigură că, la îndeplinirea obligației care le revine, respectivele societăți de vânzare cu amănuntul a energiei nu creează bariere administrative reprezentate de condiții suplimentare sau nefinanciare care să împiedice consumatorii finali să schimbe furnizorul.

Art. 8⁶ - Autoritățile competente pot impune părților obligate să atingă o cotă din obligația privind economiile de energie în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.

Autoritățile competente pot impune părților obligate să îndeplinească obiective în materie de reducere a costurilor energiei, cu condiția ca acestea să conducă la economii de energie la nivelul utilizării finale și să fie calculate în conformitate cu Anexa 13, și să realizeze economii de energie prin promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv a măsurilor de sprijin financiar care vizează atenuarea efectelor prețului carbonului asupra IMM-urilor și asupra microîntreprinderilor.

Art. 8⁷ – (1) Autoritățile competente pot stabili ca reglementări distincte ca părțile obligate să colaboreze cu serviciile sociale, cu autoritățile publice locale pentru a promova măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Aceasta include identificarea și abordarea necesităților specifice ale grupurilor care sunt în mod special supuse riscului de sărăcie energetică sau mai susceptibile de a suferi efectele acesteia.

(2) Pentru a proteja persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, autoritățile competente încurajează părțile obligate să realizeze acțiuni precum renovarea clădirilor, inclusiv a locuințelor sociale, înlocuirea aparatelor de măsurare a consumului de energie electrică, sprijin și stimulente financiare pentru măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, în conformitate cu schemele naționale de finanțare și de sprijin, sau audituri energetice.

(3) Autoritățile competente se asigură că măsurile sunt aplicabile și pentru unitățile individuale/funcționale situate în clădiri cu mai multe apartamente/condominii.

Art. 8⁸ – În aplicarea măsurilor prevăzute la alin. (8⁶) și (8⁷), autoritățile competente impun părților obligate să raporteze anual cu privire la economiile de energie pe care le realizează ca urmare a acțiunilor promovate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili,

al persoanelor din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale și solicită informații statistice agregate cu privire la clienții lor finali, identificând modificările survenite în economiile de energie față de informațiile transmise anterior, precum și cu privire la sprijinul tehnic și financiar acordat.

Art. 8⁹ (1) Autoritățile competente exprimă cantitatea obligatorie de economii de energie care revine fiecărei părți obligate în termeni de consum de energie primară sau de consum final de energie.

(2) Metoda selectată pentru exprimarea cantității obligatorii de economii de energie este utilizată, de asemenea, la calcularea economiilor declarate de părțile obligate.

(3) La convertirea cantității de economii de energie, se aplică valorile puterii calorifice nete stabilite în anexa VI la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei Europene din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei, cu modificările și completările ulterioare și factorul de energie primară în temeiul articolului 14, cu excepția cazului în care poate fi justificată aplicarea altor factori de conversie.

Art. 8¹⁰. (1) Autoritățile competente instituie, prin ordin al conducătorului instituției, sisteme de măsurare, de control și de verificare care să permită efectuarea unei verificări pe baza unei documentații scrise, transmise de către părțile implicate a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice instituite de către părțile obligate.

(2) Măsurarea, controlul și verificarea în cauză se realizează în mod independent față de părțile obligate. În cazul în care o entitate este parte obligată în cadrul unei scheme naționale de obligații în materie de eficiență energetică și al EU ETS în sectorul clădirilor și al transportului rutier în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare, se asigură prin sistemul de monitorizare și de verificare de faptul că prețul carbonului transferat în momentul eliberării combustibilului pentru consum în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare este luat în considerare la calcularea și raportarea economiilor de energie rezultate din măsurile de economisire a energiei adoptate de entitatea respectivă.

Art. 8¹¹ - Ministerul Energiei informează Comisia Europeană, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima transmise în conformitate cu prevederile art. 17 din Regulamentul (UE) 2019/1999 cu privire la sistemele de măsurare, de control și de verificare instituite de către autoritățile competente, inclusiv metodele utilizate, problemele identificate și modul în care aceste probleme au fost abordate.

Art. 8¹² - (1) În cadrul schemelor de obligații în materie de eficiență energetică, autoritățile competente pot autoriza părțile obligate să realizeze următoarele:

a) să ia în calcul, pentru îndeplinirea obligației lor, economiile certificate de energie realizate de furnizorii de servicii energetice sau de alte părți terțe, inclusiv în cazul în care părțile obligate promovează, prin intermediul autorităților competente sau prin intermediul altor organisme acreditate de stat, măsuri care pot implica parteneriate formale și care pot fi combinate cu alte surse de finanțare;

b) să ia în calcul economiile obținute într-un anumit an ca și când acestea ar fi fost obținute în oricare dintre cei patru ani anteriori sau în oricare dintre următorii trei ani, atât timp cât nu se depășește sfârșitul perioadelor de obligații stabilite la art. 8 alin. (1) și (2).

(2) Atunci când autorizează acest lucru, autoritățile competente se asigură că certificarea economiilor de energie menționată la alin. (1) lit. (a) urmează un proces de aprobare bine definit, transparent și deschis tuturor participanților de pe piață și care vizează reducerea la minimum a costurilor de certificare.

(3) Autoritățile competente evaluează și, după caz, iau măsuri pentru a reduce la minimum impactul costurilor directe și indirecte ale schemelor de obligații în materie de eficiență energetică asupra competitivității industriilor energointensive expuse concurenței internaționale.

Art. 8¹³ - Autoritățile competente publică anual economiile de energie realizate de fiecare parte obligată sau de fiecare subcategorie de părți obligate, precum și economiile totale realizate în cadrul schemelor de obligații.

Art. 8¹⁴ - În cazul în care autoritățile competente decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza economiile obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) și (2) prin măsuri de politică alternative, acestea se asigură, fără a aduce atingere articolului 8 alin. (16) și (19), că economiile de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) și (2) sunt realizate în rândul clienților finali.

Art. 8¹⁵ – (1) Pentru toate măsurile de politică alternative în afara celor referitoare la impozitare, se instituie sisteme de măsurare, de control și de verificare care să permită efectuarea unei verificări pe baza unei documentații a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice puse în practică de către părțile participante sau mandatate.

(2) Măsurarea, controlul și verificarea se realizează în mod independent față de părțile participante sau mandatate.

Art. 8¹⁶ - Ministerul Energiei informează Comisia Europeană, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și schimbările climatice, cu privire la sistemele de măsurare, de control și de verificare instituite, inclusiv metodele utilizate, problemele identificate și modul în care aceste aspecte au fost abordate.

Art. 8¹⁷ - (1) Atunci când raportează o măsură de impozitare, autoritatea competentă demonstrează modul în care a fost asigurată eficacitatea semnalului de preț, precum rata de impozitare și vizibilitatea în timp, în concepția măsurii de impozitare.

(2) În cazul în care are loc o scădere a ratei de impozitare, autoritatea competentă justifică modul în care măsurile de impozitare continuă să conducă la realizarea de economii de energie.

22. La articolul 9 alin. (1) – (8) vor avea următorul cuprins:

(1) Operatorii economici cu un consum de energie mediu anual mai mare de 85 TJ, în cursul perioadei anterioare de trei ani, pentru ansamblul purtătorilor de energie, pun în aplicare un sistem de gestionare a energiei. Sistemul de gestionare a energiei este certificat de un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante, cel târziu până la 11 octombrie 2027.

(2) Operatorii economici cu un consum de energie mediu anual mai mare de 10 TJ, în cursul perioadei anterioare de trei ani, pentru ansamblul purtătorilor de energie, care nu pun în aplicare un sistem de gestionare a energiei fac obiectul unui audit energetic.

(2¹) Operatorii economici menționați la alin. (1) și respectiv alin. (2) au obligația punerii la dispoziția Ministerului Energiei a informațiilor prin platforma informatică EfEnClima pentru a facilita colectarea datelor solicitate la nivel național.

(2²) Operatorii economici menționați la alin. (1) și respectiv alin. (2) furnizează în raportul anual informații cu privire la consumul lor anual de energie în kWh, volumul anual de consum de apă în metri cubi și emisiile GES și o comparație cu anii precedenți a consumului lor de energie și de apă.

(3) Auditurile energetice trebuie:

a) fie efectuate într-un mod independent și eficient din punctul de vedere al costurilor de către auditori autorizați;

b) fie puse în aplicare și supravegheate de către autorități independente în temeiul legislației naționale.

(4) Operatorii economici efectuează un prim audit energetic până la 11 octombrie 2026 și auditurile energetice ulterioare se efectuează cel puțin o dată la patru ani, până la datele stabilite prin ordin al conducătorului autorității competente.

(5) În cazul în care operatorii economici efectuează deja audituri energetice în conformitate cu alin. 3 lit. a), acestea continuă să efectueze un audit cel puțin o dată la patru ani.

(6) Operatorii economici elaborează un plan de acțiune concret și fezabil pe baza recomandărilor rezultate din auditurile energetice respective. Planul de acțiune identifică măsurile de punere în aplicare a fiecărei recomandări de audit, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic.

(6¹) Ministerul Energiei și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului dezvoltă programe cu scopul de a încuraja și de a oferi sprijin tehnic IMM-urilor care nu intră sub incidența alin. (2¹) sau (2²) pentru a se supune auditurilor energetice și a pune ulterior în aplicare recomandările formulate ca urmare a acestor audituri.

(6²) Pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii, Ministerul Energiei instituie mecanisme pentru a facilita realizarea de audituri energetice, cu condiția ca aceste mecanisme să nu concureze cu auditorii privați.

(6³) Ministerul Energiei și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului pot propune spre aprobare Guvernului alte scheme de sprijin pentru IMM-uri, pentru a acoperi costurile auditurilor energetice și ale punerii în aplicare a recomandărilor extrem de eficiente din punctul de vedere al costurilor formulate în urma auditurilor energetice.

(6⁴) Ministerul Energiei și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului se asigură că programele menționate la alin. (6¹) includ măsuri de sprijin pentru IMM-uri în ce privește:

- a) cuantificarea multiplelor beneficii ale măsurilor de eficiență energetică,
- b) elaborarea de foi de parcurs privind eficiența energetică și
- c) dezvoltarea rețelelor de eficiență energetică pentru IMM-uri.

(6⁵) Ministerul Energiei și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului pun la dispoziția IMM-urilor, inclusiv prin intermediul organizațiilor reprezentative, exemple de bune practică privind modul în care sistemele de gestionare a energiei le pot îmbunătăți activitatea.

(6⁶) Ministerul Energiei și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului pot dezvolta programe pentru a încuraja întreprinderile care nu sunt IMM-uri și care nu intră sub incidența alineatului (1) sau (2) să efectueze audituri energetice și să pună ulterior în aplicare recomandările formulate ca urmare a acestor audituri. Programele se aprobă prin hotărâre de guvern la propunerea Ministerului Energiei și Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

(6⁷) Auditurile energetice trebuie:

- a) efectuate într-o manieră independentă, pe baza criteriilor minime stabilite în Anexa 4;
- b) puse în aplicare în temeiul acordurilor voluntare încheiate între organizații ale părților interesate și un organism numit și supravegheat de către România, de către un alt organism căruia autoritățile competente i-au delegat responsabilitatea în acest sens sau de către Comisia Europeană. Accesul participanților de pe piață care oferă servicii energetice se bazează pe criterii transparente și nediscriminatorii.

(6⁸) Întreprinderile care au încheiat cu o societate prestatoare de servicii energetice un contract de performanță energetică sunt exceptate de la cerințele prevăzute la alin. (1) și (2), cu condiția ca respectivul contract de performanță energetică să includă elementele sistemului de gestionare a energiei și să respecte cerințele stabilite în Anexa 10.

(6⁹) Întreprinderile care pun în aplicare un sistem de management de mediu EMAS, certificat de către un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante, sunt exceptate de la cerințele prevăzute la alin. (1) și (2), cu condiția ca sistemul de management de mediu în cauză să includă un audit energetic pe baza criteriilor minime stabilite în anexa 4.

(6¹⁰) Auditurile energetice pot fi de sine stătătoare sau pot face parte dintr-un audit de mediu mai vast EMAS.

(6¹¹) Autoritățile competente pot solicita ca auditul energetic să includă o evaluare a fezabilității tehnice și economice a racordării la o rețea de încălzire sau de răcire centralizată existentă sau planificată.

(6¹²) Autoritățile competente pot pune în aplicare stimulente, scheme de sprijin pentru implementarea recomandărilor rezultate în urma auditurilor energetice, precum și alte măsuri similare.

(6¹³) Până la 31 decembrie 2024 și ulterior în fiecare an, Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării solicită proprietarilor și operatorilor centrelor de date care au un necesar de energie electrică instalată pentru infrastructura tehnologiei informației de cel puțin 500 kW să pună la dispoziția publicului informațiile prevăzute în anexa 12, cu excepția informațiilor care protejează, conform normelor europene și naționale, secretele comerciale și de afaceri și confidențialitatea.

(6¹⁴) Alineatul (6¹³) nu se aplică centrelor de date utilizate pentru apărare și pentru protecție civilă sau care furnizează servicii al căror scop final este exclusiv de apărare și de protecție civilă.

(6¹⁵) Proprietarii și operatorii centrelor de date care au un necesar de energie electrică instalată pentru infrastructura tehnologia informației mai mare sau egal cu 1 MW pot lua în considerare bunele practici menționate în cea mai recentă versiune a Codului european de conduită privind eficiența energetică a centrelor de date.

(6¹⁶) Pentru a asigura costuri rezonabile pentru serviciile de subcontorizare, Ministerul Energiei, ANRE și operatorii de distribuție pot stimula concurența și adoptă măsuri adecvate, cum ar fi recomandarea sau promovarea în alt mod a recurgerii la licitații sau a utilizării de aparate și sisteme interoperabile care să faciliteze trecerea de la un furnizor de servicii la altul.

(7) Operatorii economici au obligația de a publica planul de acțiuni și modul de punere în aplicare a recomandărilor auditorilor în raportul anual al operatorului economic și în platforma informatică EfEnClima.”

23. La articolul 10 alineatul (3) după litera b) se introduce o nouă literă, litera c) cu următorul cuprins:

„c) operatorii sistemelor de masurare au obligația de informare și asistență corespunzătoare a clienților la momentul instalării, în special cu privire la întregul potențial al contoarelor inteligente în ceea ce privește gestionarea contorizării și monitorizarea consumului de energie.”

24. La articolul 10, alineatul (5) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(5) În imobilele de tip condominiu racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau dotate cu o sursă proprie locală de producere a energiei termice, în sistem de distribuție orizontală, este obligatorie montarea sistemelor de măsurare a consumurilor până la 31 decembrie 2024 pentru individualizarea consumurilor de energie pentru încălzire/răcire și apă caldă de consum la nivelul fiecărui apartament sau spațiu cu altă destinație decât cea de locuit.

(6) Pentru condominiile cu distribuție verticală a agentului termic în care utilizarea de contoare individuale nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau nu este eficientă din punctul de vedere al costurilor, este obligatorie montarea sistemelor tehnice de stabilire a consumurilor individuale de energie termică, denumite în continuare repartitoare de costuri; în cazul repartitoarelor de costuri pentru încălzire, acestea se montează pe toate corpurile de încălzire din fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație decât cea de locuit, cu excepția cazului în care se demonstrează că

instalarea unor astfel de repartitoare de costuri nu ar fi eficientă din punctul de vedere al costurilor. În aceste cazuri, pot fi avute în vedere metode alternative eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru măsurarea consumului de energie termică.

Criteriile generale, metodologia și procedurile pentru a determina lipsa de fezabilitate tehnică și de eficiență din punctul de vedere al costurilor sunt stabilite la propunerea compartimentelor energetice din cadrul autorităților publice locale și aprobate prin hotărâre a consiliului local.”

25. La articolul 10, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alin. (6¹) și (6²) cu următorul cuprins:

„(6¹) Organismele publice întreprind măsuri pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor pe care le dețin sau le ocupă, inclusiv prin înlocuirea aparatelor de încălzire vechi și ineficiente.

(6²) În măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu eventualele economii de energie, consumatorii finali pentru gaze naturale dispun de contoare individuale la prețuri competitive, care reflectă cu acuratețe consumul real de energie al clientului final și care furnizează informații privind momentul efectiv al utilizării. Astfel de contoare individuale la prețuri competitive se pun totdeauna la dispoziție în cazul în care:

a) se înlocuiește un contor existent, cu excepția situației în care acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu este eficient din punctul de vedere al costurilor în raport cu economiile potențiale estimate pe termen lung;

b) se face o nouă conexiune într-o clădire nouă sau o clădire este supusă unor renovări majore.”

26. La articolul 11, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul în care clienții finali nu dispun de contoare inteligente pentru gaze naturale, astfel cum se menționează în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, furnizorii de gaze naturale se asigură că informațiile cu privire la facturarea gazelor naturale sunt fiabile, exacte și au la bază consumul real, în conformitate cu anexa nr. 5 pct. 1.1 atunci când acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și justificat din punct de vedere economic.

Obligația poate fi îndeplinită printr-un sistem de autocitire periodică de către clienții finali în cadrul căruia aceștia comunică citirile propriului contor furnizorului de energie.

În cazul în care clientul final nu a transmis o citire a contorului pentru o perioadă stabilită de facturare, factura se bazează pe o estimare a consumului sau pe o sumă forfetară.”

27. La articolul 11, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Clienților finali care au fost integrați în sisteme de măsurare inteligente care permit stocarea și furnizarea de informații exacte privind datele de consum real utilizate la facturare li se asigură de către operatori/furnizori posibilitatea de a verifica corectitudinea facturilor, prin accesarea cu

ușurință a următoarelor tipuri de informații suplimentare privind consumurile anterioare de gaze naturale:

a) date cumulative utilizate la emiterea facturilor pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta este mai mică de 3 ani;

b) date detaliate în funcție de perioada de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste date se pun la dispoziția clientului final prin intermediul internetului sau al interfeței destinate contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică de 24 de luni.”

28. La articolul 11, se introduc după alineatul (5) două noi alineate, alin. (6) și (7) cu următorul cuprins:

(6) Clienții casnici care au acces la sisteme de plată anticipată nu vor fi dezavantajați prin sistemele de plată anticipată.

(7) În clădirile în care sunt instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică, ANRE se asigură că:

a) informațiile privind facturarea și consumul sunt fiabile, exacte și au la bază consumul real sau citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică, în conformitate cu punctele 1 și 2 din Anexa nr. 5¹ pentru toți utilizatorii finali;

b) obligația stabilită la lit. a) poate să fie îndeplinită să fie îndeplinită printr-un sistem de autocitire periodică de către clientul final sau utilizatorul final, prin care acesta își citește contorul și transmite indexul, cu excepția mai puțin în ce privește consumului subcontorizat bazat pe repartitoarele de costuri pentru energia termică conform art.10. Factura se bazează pe o estimare a consumului sau pe o sumă forfetară numai în cazul în care clientul final sau utilizatorul final nu a transmis indexul contorului pentru o perioadă de facturare dată.”

29. La articolul 12¹ alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorii de energie termică, răcire și apă caldă menajeră furnizează în mod gratuit clienților finali informațiile privind facturarea consumului de energie, precum și datele privind propriul consum, inclusiv clienților finali care nu au un contract direct sau individual cu un furnizor de energie.”

30. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„(1) Compartimentul eficiență energetică din cadrul Ministerului Energiei coordonează elaborarea programelor de informare și de motivare a consumatorilor de energie, inclusiv casnici, pentru a utiliza eficient energia.

(2) Programele prevăzute la alin. (1) cuprind, în principal, următoarele măsuri:

a) o serie de instrumente și politici de promovare a schimbării comportamentale, care pot include:

(i) stimulente financiare;

(ii) acces la finanțare, împrumuturi nerambursabile sau subvenții;

(iii) furnizarea de informații;

(iv) proiecte exemplare;

(v) activități la locul de muncă;

b) căi și mijloace de implicare a consumatorilor și a organizațiilor de consumatori în timpul posibilei instalări a contoarelor inteligente prin comunicarea următoarelor elemente:

(i) schimbările eficiente din punct de vedere energetic și ușor de realizat cu privire la utilizarea energiei;

(ii) informații cu privire la măsurile de eficiență energetică.

(3) Autoritățile administrației publice centrale și locale informează publicul privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, acțiunile individuale, inclusiv normele legale și fiscale, și se asigură că acestea sunt transparente, accesibile și diseminate pe scară largă în rândul tuturor actorilor relevanți de pe piață, precum clienții finali, utilizatorii finali, organizațiile de consumatori, reprezentanții societății civile, comunitățile de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie ale cetățenilor, agențiile energetice, furnizorii de servicii sociale, constructorii, arhitecții, inginerii, auditorii de mediu și energetici și instalatorii de elemente ale clădirilor.

(4) Autoritățile competente și, după caz, părțile interesate din sectorul privat înființează puncte unice de contact specializate sau mecanisme similare pentru furnizarea de consiliere tehnică, administrativă și financiară în materie de eficiență energetică. Aceste mecanisme:

a) furnizează consiliere sub formă de informații simplificate cu privire la posibilitățile și soluțiile tehnice și financiare pentru gospodării, IMM-uri, microîntreprinderi și organisme publice;

b) furnizează sprijin global tuturor gospodăriilor, acordând o atenție deosebită gospodăriilor afectate de sărăcie energetică și clădirilor cu cele mai slabe performanțe energetice, precum și întreprinderilor acreditate și instalatorilor care furnizează servicii de modernizare, adaptate la diferite tipologii de locuințe și la diferite zone geografice, și oferă sprijin în diversele etape ale proiectului de modernizare, inclusiv pentru a facilita punerea în aplicare a unui standard minim de performanță energetică în cazul în care un astfel de standard este prevăzut într-un act legislativ al Uniunii;

c) furnizează consiliere cu privire la comportamentul în materie de consum de energie.”

(5) Punctele unice de contact specializate menționate la alineatul (4) efectuează următoarele activități, după caz:

a) furnizează informații cu privire la profesioniștii calificați, conform legislației în vigoare, în domeniul eficienței energetice;

b) colectează din proiectele legate de eficiența energetică date agregate privind tipologiile, fac schimb de experiență și pun aceste informații la dispoziția publicului;

c) pun în legătură proiecte potențiale, în special proiecte locale, la scară mai mică, cu actori de pe piață.

(6) Punctele unice de contact specializate menționate la alineatul (4) oferă servicii specializate persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și persoanelor din gospodării cu venituri mici.

(7) Autoritățile competente stabilesc condiții corespunzătoare pentru ca participanții de pe piață să le furnizeze clienților finali, inclusiv persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, IMM-urilor și microîntreprinderilor, informații și consiliere adecvate și specifice privind eficiența energetică.

(8) Autoritățile competente asigură utilizatorilor finali, persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale accesul la mecanisme alternative simple, echitabile, transparente, independente, eficace și eficiente de soluționare a litigiilor privind drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta directivă, prin intermediul unui mecanism independent, cum ar fi un mediator pentru energie sau un organism pentru consumatori, sau prin intermediul unei autorități de reglementare.

(9) În cazul în care clientul final este un consumator astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE, aceste mecanisme alternative de soluționare a litigiilor respectă cerințele prevăzute în directiva respectivă. În acest scop sunt aplicabile mecanismele alternative de soluționare a litigiilor stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți, cu modificările ulterioare.

(10) Fără a aduce atingere normelor privind proprietatea și modul de determinare a chiriei, autoritățile competente iau măsurile necesare pentru eliminarea barierelor de reglementare, precum și a celor de altă natură apărute în calea eficienței energetice, cu privire la motivațiile divergente dintre proprietarii și chiriașii unei clădiri ori ai unei unități de clădire sau dintre proprietarii acestora, pentru a se evita ca părțile respective să renunțe la efectuarea de investiții de îmbunătățire a eficienței energetice, pe care le-ar fi efectuat în alte condiții, din cauza faptului că nu vor obține beneficii individuale complete sau din cauza absenței normelor privind împărțirea costurilor și a beneficiilor între ele.

(11) Autoritățile competente iau măsuri de eliminare a barierelor de reglementare, care includ furnizarea de stimulente financiare, abrogarea sau modificarea unor norme, adoptarea de orientări și de comunicări, simplificarea procedurilor administrative precum și informări cu privire la posibilitatea de a recurge la soluții de finanțare oferite de terți.

(12) Măsurile prevăzute la alin. 11 pot fi combinate cu măsuri privind asigurarea educării, formării profesionale și informațiilor specifice, precum și a asistenței tehnice în materie de eficiență energetică furnizată participanților de pe piață.

(13) Autoritățile competente adoptă măsuri adecvate pentru a spijini dialogul între parteneri relevanți precum autoritățile administrației publice locale, partenerii sociali, organizațiile de proprietari și de chiriași, organizațiile de consumatori, distribuitorii de energie sau întreprinderile de comercializare a energiei cu amănuntul, societățile de servicii energetice, comunitățile de energie din surse regenerabile, comunitățile de energie ale cetățenilor, în scopul elaborării unor propuneri de măsuri, de stimulente și de orientări acceptate de comun acord referitoare la la divergente dintre proprietarii și chiriașii unei clădiri ori ai unei unități de clădire sau dintre proprietarii acestora.

(14) Autoritățile competente raportează către Comisia Europeană, măsurile de eliminare a barierelor.”

31. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

(1) Ca parte a Planului Național Integrat privind energia și clima autoritățile competente realizează o evaluare cuprinzătoare a serviciilor de răcire și încălzire care să conțină informațiile cuprinse în Anexa 14.

Evaluarea cuprinzătoare a serviciilor de încălzire și răcire este însoțită de evaluarea realizată conform art. 15 alin. (13) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Evaluarea prevăzută la alin. (1) va ține pe deplin seama de analiza potențialului național de cogenerare de înaltă eficiență realizat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Actualizarea evaluării cuprinzătoare a potențialului de punere în aplicare a cogenerării de înaltă eficiență și a termoficării și răcirii centralizate eficiente pe întreg teritoriul național conține informațiile prevăzute în Anexa I la Regulamentul delegat (UE) 2019/826 al Comisiei din 4 martie 2019 de modificare a anexelor VIII și IX la Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind conținutul evaluărilor cuprinzătoare ale potențialului de încălzire și răcire eficientă și se realizează pe baza principiilor prevăzute în Anexa nr. 7.

(4) Ministerul Energiei se asigură că părțile interesate afectate de evaluarea cuprinzătoare au posibilitatea de a participa la pregătirea planurilor privind încălzirea și răcirea, a evaluării cuprinzătoare menționată la alin. (1) și a politicilor și măsurilor, asigurându-se că nu se divulgă și nu se publică secretele comerciale și de afaceri.

(5) Pentru a realiza evaluarea cuprinzătoare, autoritățile competente efectuează o analiză cost - beneficiu la nivelul întregului lor teritoriu pe baza condițiilor climatice, a fezabilității economice și a nivelului de dotare tehnică. Analiza cost-beneficiu facilitează identificarea soluțiilor celor mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și al resurselor în vederea satisfacerii necesităților de încălzire și de răcire, ținând seama de principiul „eficiența energetică înainte de toate” și poate face parte dintr-o evaluare de mediu.

Autoritățile competente pentru efectuarea analizelor costuri-beneficii, furnizează metodologiile și ipotezele detaliate în conformitate cu anexa 7 și stabilesc și publică procedurile pentru analiza economică.

(6) În cazul în care evaluarea cuprinzătoare prevăzută la alin. (1), realizată conform art. 15 alin. (13) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 163/2022, cu modificările ulterioare și analiza cost-beneficiu prevăzută la alin. (5) identifică un potențial pentru aplicarea cogenerării de înaltă eficiență și/sau a încălzirii și răcirii centralizate eficiente din căldura reziduală, ale cărui beneficii depășesc costurile, autoritățile competente iau măsurile adecvate pentru dezvoltarea unei infrastructuri de încălzire și răcire centralizată eficientă, pentru a încuraja dezvoltarea de instalații pentru utilizarea căldurii reziduale, inclusiv în sectorul industrial, și/sau pentru a favoriza dezvoltarea cogenerării de înaltă eficiență și utilizarea sistemelor de încălzire și răcire pe bază de căldură reziduală și de surse regenerabile de energie.

(7) În cazul în care evaluarea cuprinzătoare prevăzută la alin. (1) realizată conform art. 15 alin. (13) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 163/2022, cu modificările ulterioare și analiza cost-beneficiu menționată la alin. (5) nu identifică un potențial ale cărui beneficii depășesc costurile, inclusiv costurile administrative de realizare a analizei costuri-beneficii, autoritățile competente pot excepta instalațiile de la aplicarea cerințelor prevăzute în alineatele (1) și (5).

(8) Ministerul Energiei adoptă politici și măsuri care să asigure realizarea potențialului identificat în evaluarea cuprinzătoare. Aceste politici și măsuri includ cel puțin elementele stabilite în anexa 14. Ministerul Energiei notifică politicile și măsurile respective ca parte a Planului național integrat privind energia și clima, precum și a rapoartelor naționale intermediare relevante privind energia și clima.

(9) Autoritățile administrației publice locale întocmesc planurile locale privind încălzirea și răcirea cel puțin în localitățile cu o populație totală de peste 20 000 de locuitori. Planurile respective iau în considerare cel puțin următoarele:

a) să se bazeze pe informațiile și pe datele furnizate în evaluările cuprinzătoare și să conțină estimarea și cartografierea potențialului de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv prin pregătirea pentru încălzirea centralizată de joasă temperatură, cogenerarea de înaltă eficiență și recuperarea căldurii reziduale, și a gradului de utilizare a energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire în zona respectivă;

b) să respecte principiul „eficiența energetică înainte de toate”;

c) să includă o strategie privind utilizarea potențialului identificat conform lit. a);

d) să implice toate părțile interesate relevante de la nivel regional sau local și să asigure participarea publicului larg, inclusiv a operatorilor de infrastructură energetică locală;

e) să ia în considerare infrastructura energetică existentă relevantă;

f) să ia în considerare necesitățile comune ale comunităților locale și ale unităților administrative locale;

g) să evalueze rolul comunităților de energie și al altor inițiative conduse de consumatori care pot contribui în mod activ la punerea în aplicare a proiectelor locale de încălzire și răcire;

h) să includă o analiză a aparatelor și a sistemelor de încălzire și răcire din parcul imobiliar local, luând în considerare potențialul pentru măsuri de eficiență energetică specific fiecărei zone și abordând clădirile cu cele mai slabe performanțe și nevoile gospodăriilor vulnerabile;

i) să evalueze modul de finanțare a punerii în aplicare a politicilor și măsurilor și să identifice mecanisme financiare care să le permită consumatorilor să facă trecerea la încălzirea și răcirea din surse regenerabile;

j) să includă o traiectorie pentru atingerea obiectivelor planurilor în conformitate cu neutralitatea climatică, precum și monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor și măsurilor identificate;

k) să urmărească înlocuirea aparatelor de încălzire și răcire vechi și ineficiente din organismele publice cu alternative foarte eficiente, în scopul eliminării treptate a combustibililor fosili;

l) să analizeze potențialele sinergii cu planurile autorităților regionale sau locale învecinate, pentru a încuraja investițiile comune și rentabilitatea.

(10) Autoritățile administrației publice locale se asigură că toate părțile relevante, inclusiv părțile interesate publice și private relevante, au posibilitatea de a participa la pregătirea planurilor privind încălzirea și răcirea, a evaluării cuprinzătoare și a politicilor și măsurilor. În acest scop, autoritățile administrației publice locale elaborează recomandări în ceea ce privește punerea în aplicare, la nivel local a politicilor și măsurilor privind încălzirea și răcirea eficiente din punct de vedere energetic și bazate pe energie din surse regenerabile, utilizând potențialul identificat.

(11) Autoritățile administrației publice instituie scheme de sprijin financiar și de asistență tehnică.

(12) Autoritățile administrației publice se asigură că planurile privind încălzirea și răcirea sunt aliniate la cerințele în materie de planificare climatică, energetică și de mediu, pentru a evita sarcinile administrative.

(13) Planurile locale privind încălzirea și răcirea pot fi realizate în comun de un grup de mai multe autorități ale administrației publice locale învecinate, cu condiția ca contextul geografic și administrativ și infrastructura de încălzire și răcire să fie adecvate.

(14) Planurile locale privind încălzirea și răcirea sunt avizate de managerul energetic, sunt adoptate de către autoritățile administrației publice locale, sunt încărcate în platforma națională de raportare a măsurilor de eficiență energetică și sunt urmate de măsuri adecvate de punere în aplicare.

(15) Managerul energetic raportează anual în platforma informatică, pentru anul anterior, până la data de 31 martie, stadiul de punere în aplicare a planurilor de măsuri în baza unui formular pe care Ministerul Energiei îl publică în termen de 60 de zile prin Ordin de Ministru.

(16) Lipsa încărcării în platforma informatică a strategiilor locale pentru serviciul de alimentare cu energie termică, a planurilor locale privind încălzirea și răcirea, a raportărilor anuale sau în cazul nepunerii în aplicare a măsurilor cuprinse în planurile locale privind încălzirea și răcirea atrage sancțiunea restricționării alocării oricăror fonduri publice pentru autoritățile administrației publice locale implicate.

(17) Autoritățile administrației publice locale și centrale adoptă politici care promovează, la nivel local și regional, dezvoltarea și utilizarea integrată a sistemelor eficiente de încălzire și răcire, în special a celor care folosesc cogenerarea de înaltă eficiență, atât pentru procese de încălzire, cât și pentru procese de răcire pentru utilizatorii finali, având în vedere potențialul de dezvoltare al unor piețe locale și regionale ale energiei termice.

(18) În scopul asigurării unui consum mai eficient de energie primară și al creșterii ponderii energiei din surse regenerabile la nivelul furnizării de încălzire și răcire care intră în rețea, un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată îndeplinește următoarele criterii:

a) până la 31 decembrie 2027, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 75 % energie termică în cogenerare sau 50 % dintr-o combinație de energie și căldură de tipul celor susmenționate;

b) de la 1 ianuarie 2028, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 50 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală, 80 % energie termică în cogenerare de înaltă eficiență sau cel puțin o combinație a acestor tipuri de energie termică care intră în rețea, unde ponderea energiei din surse regenerabile este de cel puțin 5 %, iar ponderea totală a energiei din surse regenerabile, a căldurii reziduale sau a energiei termice în cogenerare de înaltă eficiență este de cel puțin 50 %;

c) de la 1 ianuarie 2035, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală sau 50 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală sau un sistem în cadrul căruia ponderea totală a energiei din surse regenerabile, a căldurii reziduale sau a energiei termice în cogenerare de înaltă eficiență este de cel puțin 80 % și, în plus, ponderea totală a energiei din surse regenerabile sau a căldurii reziduale este de cel puțin 35 %;

d) de la 1 ianuarie 2040, un sistem care utilizează cel puțin 75 % energie din surse regenerabile, 75 % căldură reziduală sau 75 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală sau un sistem care utilizează cel puțin 95 % energie din surse regenerabile, căldură reziduală și energie termică în cogenerare de înaltă eficiență și, în plus, ponderea totală a energiei din surse regenerabile sau a căldurii reziduale este de cel puțin 35 %;

e) de la 1 ianuarie 2045, un sistem care utilizează cel puțin 75 % energie din surse regenerabile, 75 % căldură reziduală sau 75 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală;

f) de la 1 ianuarie 2050, un sistem care utilizează exclusiv energie din surse regenerabile, exclusiv căldură reziduală sau exclusiv o combinație de energie din surse regenerabile și căldură reziduală.”

(19) Pentru ca un sistem de încălzire și răcire centralizată să se califice drept eficient, autoritățile administrației publice locale se asigură că, în momentul construirii sale sau al reabilitării substanțiale a unităților sale de alimentare, sistemul de încălzire și răcire centralizată îndeplinește criteriile stabilite la alineatul (18) aplicabile la data punerii în funcțiune sau a repunerii în funcțiune după reabilitare.

Autoritățile administrației publice locale se asigură că, în momentul construirii unui sistem de încălzire și răcire centralizată sau în momentul reabilitării substanțiale a unităților de alimentare ale unui astfel de sistem:

a) nu are loc nicio creștere a consumului de combustibili fosili, în afara gazelor naturale, în sursele de căldură existente, comparativ cu consumul anual mediu din ultimii trei ani calendaristici de funcționare deplină înainte de reabilitare; și

b) nicio sursă nouă de căldură din sistemul respectiv nu utilizează combustibili fosili, cu excepția gazelor naturale, în cazul în care acesta este construit sau renovat substanțial până în 2030.

(20) Ministerul Energiei și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației solicită ca, începând de la 1 ianuarie 2025 și ulterior o dată la cinci ani, operatorii tuturor sistemelor de încălzire și răcire centralizată existente cu o producție totală de căldură și răcoare de peste 5 MW și care nu îndeplinesc criteriile stabilite la alin. (18) lit. (b)-(e) să elaboreze și să transmită un plan pentru a asigura un consum mai eficient de energie primară, pentru a reduce pierderile de distribuție și pentru a mări ponderea energiei din surse regenerabile în furnizarea de încălzire și răcire.

Planul include măsuri vizând îndeplinirea criteriilor stabilite la alin. (18) lit. (b)-(e) și se aprobă prin ordin comun de către Ministerul Energiei și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

(21) Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării verifică dacă centrele de date cu o putere instalată nominală totală care depășește 1 MW utilizează căldura reziduală sau alte aplicații de recuperare a căldurii reziduale, cu excepția cazului în care pot demonstra că acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic, în conformitate cu evaluarea menționată la alineatul (22).

(22) Pentru a evalua fezabilitatea economică a îmbunătățirii eficienței energetice în sectorul furnizării de încălzire și de răcire, Ministerul Energiei și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se asigură că se realizează o analiză cost - beneficiu la nivel de instalație, în conformitate cu Anexa nr. 7, în cazul în care următoarele instalații sunt nou planificate sau reabilitate substanțial:

a) o instalație termoelectrică cu o putere instalată nominală medie anuală totală mai mare de 10 MW, în vederea evaluării costurilor și beneficiilor legate de exploatarea instalației ca instalație de cogenerare de înaltă eficiență;

b) o instalație industrială cu o putere instalată nominală medie anuală totală de peste 8 MW, în vederea evaluării nivelului de utilizare a căldurii reziduale in situ și ex situ;

c) o instalație de servicii cu o putere instalată nominală medie anuală totală de peste 7 MW, precum instalațiile de tratare a apelor uzate și instalațiile de GNL, în vederea evaluării nivelului de utilizare a căldurii reziduale in situ și ex situ;

d) un centru de date cu o putere instalată nominală totală care depășește nivelul de 1 MW, în vederea evaluării analizei cost-beneficiu, incluzând, dar fără a se limita la fezabilitatea tehnică, eficiența din punctul de vedere al costurilor și impactul asupra eficienței energetice și cererii locale de energie termică, inclusiv variația sezonieră, a utilizării căldurii reziduale pentru a satisface o cerere justificată din punct de vedere economic, precum și a racordării instalației respective la o rețea de încălzire centralizată sau la un sistem de răcire centralizată eficient/bazat pe surse regenerabile de energie sau la alte aplicații de recuperare a căldurii reziduale. Analiza cost-beneficiu se realizează cu luarea în considerare a soluțiilor de sisteme de răcire care permit eliminarea sau captarea căldurii reziduale la un nivel de temperatură utilă cu intrări.

(23) Ministerul Energiei și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației adoptă norme și orientări având ca scop eliminarea barierelor privind utilizarea căldurii reziduale și să ofere sprijin pentru adoptarea soluției căldurii reziduale în cazul în care instalațiile sunt nou planificate sau reabilite. Montarea echipamentelor de captare a dioxidului de carbon produs de o instalație de ardere în vederea stocării sale geologice, nu este considerată reabilitare în sensul literelor (b) și (c) de la alineatul (22). Efectuarea analizei costuri-beneficii se va realiza în colaborare cu societățile responsabile cu operarea instalației.

(24) Ministerul Energiei, Ministerul Cercetării Inovării și Digitalizării, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului pot scuti de la aplicarea alineatului (22):

a) instalațiile de producere a energiei electrice cu funcționare la sarcină de vârf și cele de rezervă care sunt proiectate să funcționeze sub 1 500 de ore de funcționare pe an ca medie mobilă pe o perioadă de cinci ani, pe baza unei proceduri de verificare stabilite de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei care asigură că este îndeplinit acest criteriu de scutire;

b) instalațiile care trebuie amplasate în apropierea unui sit de stocare geologică autorizat;

c) centrele de date a căror căldură reziduală este sau va fi utilizată într-o rețea de încălzire centralizată sau în mod direct pentru încălzirea spațiilor, pentru pregătirea apei calde menajere sau în alte scopuri, în clădirea sau în grupul de clădiri ori în instalațiile în care este situat centrul de date.

(25) Ministerul Energiei și ANRE pot, de asemenea, să stabilească praguri, exprimate în cantități de căldură reziduală disponibilă utilă, în cerere de energie termică sau în distanțe dintre instalațiile industriale și rețelele de termoficare, în vederea scutirii instalațiilor individuale de la aplicarea alin. (22) lit. (c) și (d), urmând ca aceste exceptări să fie notificate Comisiei Europene de către Ministerul Energiei.

(26) Ministerul Energiei și ANRE adoptă criteriile de autorizare, cu respectarea prevederilor art. 9 alin. (7) din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, pentru:

a) a lua în considerare rezultatele evaluării cuprinzătoare;

b) a asigura îndeplinirea cerințelor prevăzute la alineatul (22);

c) a lua în considerare rezultatele analizei cost-beneficiu menționată la alineatul (22).

(27) Ministerul Energiei și Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei pot excepta anumite instalații individuale, pe baza criteriilor privind autorizarea, de la aplicarea cerinței de implementare a opțiunilor ale căror beneficii depășesc costurile, dacă există motive de ordine publică/interes național, juridice, de proprietate sau financiare pentru a face acest lucru. În aceste situații, Ministerul Energiei înaintează Comisiei Europene o decizie motivată, în termen de trei luni de la data luării respectivei decizii.

(28) Prevederile alin. (24) – (27) se aplică și instalațiilor reglementate de Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale, fără a aduce atingere cerințelor specifice stabilite pentru acestea, potrivit legii.

(29) Ministerul Energiei colectează informații privind analizele cost-beneficiu efectuate în conformitate cu alin. (21) lit. (a)-(d).

Informațiile ar trebui să conțină cel puțin datele privind cantitățile de energie termică disponibile și parametrii de energie termică disponibili, numărul de ore de funcționare în fiecare an planificate și localizarea geografică a siturilor. Datele respective se publică, cu respectarea regimului juridic al acestora.

(30) În momentul raportării, Ministerul Energiei ia în considerare includerea informațiilor referitoare la nivelurile de eficiență energetică a instalațiilor a căror funcționare implică arderea combustibililor cu o putere termică nominală totală de 50 MW sau mai mare, conform celor mai bune tehnici disponibile dezvoltate.

(31) Un factor de energie primară este aplicabil în cazul în care economiile de energie sunt calculate ca energie primară prin intermediul unei abordări ascendente bazate pe consumul final de energie.

(32) Pentru economiile de energie electrică în kWh, Ministerul Energiei aplică un coeficient pentru a calcula cu precizie economiile rezultate în ceea ce privește consumul de energie primară. Ministerul Energiei aplică un coeficient implicit de 1,9, cu excepția cazului în care își exercită puterea discreționară pentru a stabili un coeficient diferit, bazat pe circumstanțe naționale justificate.

(33) Pentru economiile în kWh privind alți purtători de energie, Ministerul Energiei aplică un coeficient pentru a calcula cu precizie economiile rezultate în ceea ce privește consumul de energie primară.

(34) Ministerul Energiei stabilește propriul coeficient la o valoare implicită, printr-o metodologie transparentă, pe baza specificațiilor naționale care afectează consumul de energie primară.

Specificațiile naționale sunt justificate, verificabile și bazate pe criterii obiective și nediscriminatorii.

(35) Atunci când își stabilesc propriul coeficient, Ministerul Energiei ia în considerare mixul energetic inclus în Planul național integrat privind energia și climă.

În cazul în care se abate de la valoarea implicită, Ministerul Energiei notifică Comisiei Europene coeficientul pe care îl utilizează, împreună cu metodologia de calcul și cu datele subiacente din Plan.”

32. La articolul 15 după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹) cu următorul cuprins:

“(1¹) La aprobarea cadrului de reglementare privind operarea rețelelor de energie electrică și gaze naturale și stabilirea tarifelor pentru serviciile de transport și distribuție, Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, eficiența din punct de vedere al costurilor, eficiența sistemului și securitatea aprovizionării, precum și integrarea pieței, protejând în același timp sustenabilitatea și obiectivele climatice ale Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/943 și la articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) 1775/2005.”

33. La articolul 15 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

”(2) Reglementările privind rețelele electrice de transport și distribuție a energiei electrice, precum și metodologiile de stabilire a tarifelor de rețea aprobate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei îndeplinesc criteriile din anexa nr. 8, luându-se în considerare orientările și codurile de rețea elaborate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 și cu Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 privind piața internă de energie electrică, astfel încât investițiile necesare în rețele să asigure viabilitatea rețelei.”

34. La articolul 15 alineatul (4) va avea următorul cuprins:

”(4) ANRE poate permite operatorilor de rețea să aplice componente de sisteme și structuri tarifare cu scop social pentru transportul și distribuția energiei furnizate în rețea, cu condiția ca orice efecte de perturbare asupra sistemului de transport și distribuție să fie păstrate la nivelul minim necesar și să nu fie disproporționate în raport cu obiectivul social.”

35. La articolul 15 alineatul (5) va avea următorul cuprins:

”(5) ANRE analizează metodologiile de stabilire a tarifelor de transport și distribuție și, dacă este cazul, ia măsuri de eliminare a acelor prevederi care ar putea împiedica îmbunătățirea eficienței globale, inclusiv a eficienței energetice la nivelul producerii, transportului, distribuției și furnizării de energie electrică și gaze naturale sau a acelor stimulente care ar putea împiedica participarea consumului dispecerizabil, direct sau prin agregatori, la piața de echilibrare sau la piața serviciilor de sistem.

Operatorii de rețea asigură eficiența în proiectarea infrastructurii și exploatarea infrastructurii existente și practică tarife care permit răspunsul la cerere.”

36. La articolul 15 după alineatul (12) se introduc zece noi alineate, alin. (13) – (22) cu următorul cuprins:

”(13) Operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție a gazelor și a energiei electrice aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, cu luarea în considerare a deciziilor de planificare a rețelei, de dezvoltare a rețelei și de investiții, asigurând eficiența în proiectarea infrastructurii și exploatarea infrastructurii existente.

(14) ANRE verifică dacă metodologiile utilizate de operatorul de transport și de sistem și de operatorii de distribuție pentru planificarea investițiilor în rețea evaluează alternativele în cadrul analizei cost-beneficiu și iau în considerare beneficiile mai ample ale soluțiilor de eficiență energetică, ale flexibilității cererii și ale investițiilor în active care contribuie la atenuarea schimbărilor climatice.

(15) ANRE verifică punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate” de către operatorul de transport și de sistem sau de către operatorii de distribuție atunci când aprobă, verifică sau monitorizează proiectele acestora și planurile de dezvoltare a rețelei.

(16) ANRE poate furniza metodologii și orientări cu privire la modul de evaluare a alternativelor în analiza cost-beneficiu în colaborare cu operatorul de transport și de sistem și cu operatorii de distribuție, care pot face schimb de cunoștințe tehnice specifice. Aplicarea principiului ”eficiența înainte de toate” nu trebuie să afecteze siguranța funcționării sistemului electroenergetic căruia i se aplică.

(17) Operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție monitorizează și cuantifică volumul total al pierderilor din rețea și, atunci când acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și financiar, optimizează rețeaua și îmbunătățesc eficiența rețelei și raportează ANRE măsurile respective și economiile de energie pe care preconizează că le vor realiza ca urmare a reducerii pierderilor din rețea.

(18) Operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție evaluează măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice în ceea ce privește sistemele lor existente de transport sau de distribuție a gazelor sau a energiei electrice și îmbunătățesc eficiența energetică în cadrul proiectării și funcționării infrastructurii, îndeosebi sub aspectul realizării de rețele energetice inteligente.

(19) Operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție dezvoltă soluții inovatoare de îmbunătățire a eficienței energetice a sistemelor existente și viitoare, prin reglementări bazate pe stimulente în conformitate cu principiile referitoare la tarife.

(20) ANRE include o secțiune specifică privind progresele realizate în ce privește îmbunătățirea eficienței energetice cu privire la funcționarea infrastructurii de gaze și de energie electrică în raportul anual, realizat în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (7) din Ordonanța de Urgență a

Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

(21) În rapoartele anuale, ANRE furnizează o evaluare a eficienței globale a funcționării infrastructurii de gaze și de energie electrică, măsurile realizate de operatorul de transport de sistem și operatorii de distribuție și, acolo unde este cazul, formulează recomandări în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv alternative eficiente din punctul de vedere al costurilor care reduc consumul în orele de vârf și consumul global de energie electrică.

(22) După caz, ANRE poate impune operatorului de transport și de sistem și operatorilor de distribuție să încurajeze amplasarea cogenerării de înaltă eficiență în apropierea zonelor cu necesități în materie de energie termică prin reducerea taxelor privind conectarea și utilizarea sistemului.”

37. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

(1) Ministerul Energiei, prin structura organizatorică cu atribuții în domeniu, instituie o rețea asigurând un nivel adecvat de competențe pentru profesiile legate de eficiența energetică, care să corespundă necesităților pieței.

(2) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației, în strânsă cooperare cu partenerii sociali:

a) pun la dispoziție sisteme de certificare sau sisteme echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, programe adecvate de formare, pentru profesiile legate de eficiența energetică, inclusiv pentru furnizorii de servicii energetice, auditorii energetici, managerii energetici, instalatorii de elemente de clădiri și furnizorii de servicii integrate de renovare,

b) se asigură că sistemele respective sunt fiabile și contribuie la obiectivele naționale privind eficiența energetică și la obiectivele generale ale Uniunii privind decarbonizarea.

(3) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației se asigură că furnizorii de sisteme de certificare sau de sisteme echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, furnizorii de programe adecvate de formare, sunt acreditați sau aprobați în conformitate cu legislația sau standardele naționale convergente.

(4) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației promovează participarea la programele de certificare, formare și educație pentru a asigura un nivel adecvat de competențe pentru profesiile din domeniul eficienței energetice, care să corespundă nevoilor pieței.

(5) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației se asigură că sistemele naționale de certificare sau sistemele echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, programele de formare, iau în considerare standardele europene sau internaționale existente privind eficiența energetică.

(6) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației pun la dispoziția publicului informații despre sistemele de certificare, sistemele echivalente de calificare sau programele de formare adecvate și cooperează între ele și cu Comisia Europeană în vederea comparării și recunoașterii acestor sisteme.

(7) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației iau măsurile adecvate pentru a atrage atenția consumatorilor asupra disponibilității sistemelor respective.

(8) Până la 31 decembrie 2024 și, ulterior, cel puțin o dată la patru ani, Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației evaluează dacă sistemele asigură nivelul necesar de competențe și accesul egal pentru toate persoanele, în conformitate cu principiul nediscriminării, pentru furnizorii de servicii energetice, auditorii energetici, managerii energetici, instalatorii de elemente de clădiri, și furnizorii de servicii integrate de renovare.

Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației evaluează, de asemenea, decalajul dintre numărul de profesioniști disponibili și numărul de profesioniști necesari.

(9) Ministerul Energiei pune la dispoziția publicului evaluarea și recomandările aferente și le transmite prin intermediul platformei electronice instituite în conformitate cu articolul 28 din Regulamentul (UE) 2018/1999.

38. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

(1) Ministerul Energiei, în colaborare cu celelalte autorități competente, promovează dezvoltarea pieței serviciilor energetice și reglementează accesul la aceasta prin:

a) diseminarea de informații clare și ușor accesibile privind:

(i) contractele disponibile de servicii energetice și clauzele care trebuie incluse în aceste contracte, conform anexei nr. 10, pentru a se garanta economiile de energie și drepturile consumatorilor finali;

(ii) instrumentele financiare, stimulentele, granturile, facilitarea împrumuturilor de la instituțiile financiar- bancare, după caz, menite să susțină proiectele de eficiență energetică și activitatea societăților de servicii energetice de tip ESCO;

b) încurajarea utilizării sistemului de etichetare de calitate, inclusiv de către asociații profesionale;

c) punerea la dispoziția publicului prin publicarea pe pagina proprie de internet și actualizarea permanentă a listei cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați și/sau certificați și a calificărilor și/sau a certificărilor acestora sau utilizarea unei interfețe cu ajutorul căreia furnizorii de servicii energetice să poată furniza informații;

d) sprijinirea sectorului public în ceea ce privește solicitarea de oferte de servicii energetice, prin furnizarea de informații privind cele mai bune practici pentru contractele de performanță energetică;

e) realizarea analizei calitative, împreună cu autoritățile competente, privind evoluțiile actuale și viitoare ale pieței serviciilor energetice, conform obiectivelor prevăzute în Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice și continuității obiectivelor Planului național de acțiune pentru eficiență energetică.

(2) Structura de specialitate din cadrul Ministerului Energiei și autoritățile competente sprijină funcționarea adecvată a pieței de servicii energetice, după caz, prin:

a) identificarea și publicarea punctului/punctelor de contact de unde consumatorii finali pot obține informațiile menționate la alin. (1);

b) adoptarea de măsuri vizând eliminarea barierelor legislative care împiedică încheierea de contracte de performanță energetică și adoptarea altor modele de servicii de eficiență energetică în vederea identificării și/sau punerii în aplicare a măsurilor destinate economisirii de energie;

c) soluționarea extrajudiciară a litigiilor privind probleme din domeniul eficienței energetice, gestionate de Ministerul Energiei conform prevederilor art. 3 alin. (2).

(3) Autoritățile competente elimină barierele administrative și de reglementare sau de altă natură din calea eficienței energetice, în special în ce privește dispozițiile juridice și de reglementare, precum și practicile administrative privind achizițiile publice și bugetele și exercițiile financiare anuale, cu scopul de a se asigura că organismele publice nu sunt împiedicate să facă investiții menite să îmbunătățească eficiența energetică și nici să utilizeze contracte de performanță energetică și mecanisme de finanțare de la surse terțe pe o bază contractuală pe termen lung.

(4) Ministerul Energiei notifică Comisiei Europene, în Planul Național Integrat privind energia și schimbările climatice, măsurile luate pentru eliminarea barierelor administrative și de reglementare în materie de eficiență energetică.

(5) Ministerul Energiei, ANRE, Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului promovează piața serviciilor energetice și accesul IMM-urilor la aceasta prin diseminarea de informații clare și ușor accesibile privind:

a) contractele disponibile de servicii energetice și clauzele care ar trebui incluse în aceste contracte pentru a se garanta economiile de energie și drepturile clienților finali;

b) instrumentele financiare, stimulentele, granturile, fondurile „revolving”, garanțiile, sistemele de asigurări și împrumuturile menite să susțină proiectele de servicii de eficiență energetică;

c) furnizorii disponibili de servicii energetice, precum SSE-urile, care sunt calificați sau certificați, precum și calificările sau certificările lor;

d) metodologiile de monitorizare și verificare și sistemele de control al calității disponibile.

(6) În scopul mobilizării finanțărilor private a măsurilor de eficiență energetică și de reabilitare energetică, autoritățile competente:

a) iau în considerare modalități de îmbunătățire a utilizării sistemelor de gestionare a energiei și a auditurilor energetice pentru a influența procesul decizional;

b) utilizează în mod optim posibilitățile și instrumentele disponibile din bugetul Uniunii și propuse prin inițiativa „Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente” și în comunicarea Comisiei Europene din 14 octombrie 2020 intitulată „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai.

(7) Ministerul Energiei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și Ministerul Educației pun la dispoziția publicului și actualizează periodic o listă cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați sau certificați și a calificărilor sau a certificărilor acestora, sau furnizează o interfață cu ajutorul căreia furnizorii de servicii energetice să poată furniza informațiile respective.

(8) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației elaborează contractul - cadru de performanță energetică, iar organismele publice asigură, acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, utilizarea contractelor de performanță energetică pentru renovarea clădirilor de mari dimensiuni care sunt deținute de către acestea. În cazul renovării clădirilor nerezidențiale de mari dimensiuni cu o suprafață utilă totală de peste 750 m², organismele publice evaluează fezabilitatea utilizării contractelor de performanță energetică și a altor servicii energetice bazate pe performanță.

(9) Organismele publice pot încuraja combinarea contractelor de performanță energetică cu servicii energetice extinse, inclusiv răspunsul la cerere și stocarea, pentru a asigura economii de energie și a menține rezultatele obținute în timp prin monitorizare continuă, funcționare eficace și întreținere.

(10) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Ministerul Energiei acordă sprijin sectorului public în ce privește solicitarea de oferte de servicii energetice, în special pentru reabilitarea clădirilor, prin:

a) furnizarea de contracte-tip pentru contractele de performanță energetică care să includă cel puțin elementele menționate în anexa 10 și să ia în considerare standardele europene sau internaționale existente, orientările disponibile privind licitațiile și Ghidul Eurostat privind tratamentul statistic al contractelor de performanță energetică în conturile publice;

b) furnizarea de informații privind bunele practici pentru contractele de performanță energetică, inclusiv, dacă este disponibilă, o analiză costuri-beneficii care utilizează o abordare pe baza ciclului de viață;

c) promovarea și punerea la dispoziția publicului a unei baze de date privind proiectele de contracte de performanță energetică implementate sau în curs, care să includă economiile de energie preconizate și realizate.

(11) Ministerul Energiei sprijină funcționarea adecvată a pieței de servicii energetice, prin luarea următoarelor măsuri:

a) identificarea și publicarea unuia sau mai multor puncte de contact de unde clienții finali pot obține informațiile menționate la alineatul (5);

b) eliminarea barierelor administrative și de reglementare, precum și a celor de altă natură care împiedică încheierea de contracte de performanță energetică și adoptarea altor modele de servicii

de eficiență energetică în vederea identificării sau a punerii în aplicare a măsurilor destinate economisirii de energie, ori a ambelor;

c) instituirea și promovarea rolului organismelor consultative și al intermediarilor independenți de pe piață, inclusiv al ghișeelor unice sau al mecanismelor de sprijin similare, cu scopul de a stimula dezvoltarea pieței în ceea ce privește cererea și oferta, precum și punerea informațiilor referitoare la aceste mecanisme de sprijin la dispoziția publicului și a actorilor de pe piață.

(12) Ministerul Energiei și Consiliul Concurenței se asigură că distribuitorii de energie, societățile de vânzare cu amănuntul a energiei se abțin de la orice activități care pot împiedica cererea și furnizarea de servicii energetice sau măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice sau care pot împiedica dezvoltarea piețelor pentru astfel de servicii sau măsuri, inclusiv blocarea piețelor pentru concurenți sau abuzul de poziție dominantă.

(13) Se încurajează dezvoltarea etichetelor de calitate de către organizațiile profesionale, pe baza standardelor europene sau internaționale.”

39. După articolul (17) se introduc douăsprezece articole noi, articolele (17¹- 17¹²) cu următorul cuprins:

”(17¹) Autoritățile competente adoptă măsuri care promovează produse de creditare care vizează eficiența energetică, precum creditele ipotecare și împrumuturile verzi, garantate și negarantate, și asigură faptul că acestea sunt oferite la scară largă și în mod nediscriminatoriu de către instituțiile financiare și că sunt vizibile și accesibile pentru consumatori.”

(17²) Autoritățile competente adoptă măsuri pentru facilitarea implementării schemelor de finanțare pe bază de facturi și de impozite, ținând seama de orientările Comisiei Europene.

(17³) Autoritățile competente se asigură că băncile și alte instituții financiare primesc informații cu privire la oportunitățile de a participa la finanțarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv prin crearea de parteneriate public-privat.

(17⁴) Autoritățile competente încurajează instituirea unor mecanisme de garantare a împrumuturilor entru investițiile în eficiența energetică.”

(17⁵) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, autoritățile competente facilitează instituirea de mecanisme financiare sau utilizarea celor existente pentru ca măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice să maximizeze avantajele fluxurilor multiple de finanțare și ale combinației de granturi, instrumente financiare și asistență tehnică.”

(17⁶) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, autoritățile competente promovează instituirea unor scheme de sprijin financiar pentru a spori gradul de adoptare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru renovarea substanțială a sistemelor de încălzire și răcire individuale și centralizate.”

”(17⁷) Autoritățile administrației publice locale promovează instituirea de expertiză și asistență tehnică la nivel local, după caz prin intermediul rețelelor și al structurilor existente, pentru a oferi

consiliere cu privire la bunele practici în ce privește decarbonizarea încălzirii și răcirii centralizate locale, cum ar fi accesul la sprijin financiar specific.”

(17⁸) În scopul mobilizării finanțării private a măsurilor de eficiență energetică și de reabilitare energetică, autoritățile competente:

a) iau în considerare modalități de îmbunătățire a utilizării sistemelor de gestionare a energiei și a auditurilor energetice pentru a influența procesul decizional;

b) utilizează în mod optim posibilitățile și instrumentele disponibile din bugetul Uniunii și propuse prin inițiativa „Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente” și în comunicarea Comisiei Europene din 14 octombrie 2020 intitulată „Un val de renovări pentru Europa – ecologizarea clădirilor, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai.

(17⁹) Organismele publice pot îndeplini obligațiile cu ajutorul contribuțiilor anuale la Fondul național pentru eficiență energetică echivalente cu valoarea investițiilor necesare pentru a îndeplini obligațiile respective.”

(17¹⁰) Părțile obligate își pot îndeplini obligațiile contribuind în fiecare an la Fondul național pentru eficiență energetică cu o sumă echivalentă cu investițiile necesare pentru a îndeplini obligațiile respective.

(17¹¹) Autoritățile competente pot folosi veniturile proprii din nivelurile anuale de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE pentru elaborarea unor mecanisme inovatoare de finanțare pentru îmbunătățirea eficienței energetice.

(17¹²) Ministerul Energiei raportează Comisiei Europene până la 15 martie 2025 și, ulterior, la fiecare doi ani, ca parte a rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima:

a) volumul investițiilor publice în eficiența energetică și efectul de levier mediu obținut prin finanțarea publică acordată în sprijinul măsurilor de eficiență energetică;

b) volumul produselor de creditare care vizează eficiența energetică, făcând distincție între diferitele produse;

c) acolo unde este cazul, programele naționale de finanțare instituite pentru a spori gradul de utilizare a eficienței energetice și a bunelor practici, precum și scheme de finanțare inovatoare pentru eficiența energetică.

40. La articolul 18 alineatul (1), literele a) și r) se modifică și vor avea următorul conținut:

a) nerespectarea de către instituțiile publice a prevederilor art. 6 alin. (9), (9¹) și (9²) privind realizarea și afișarea inventarului clădirilor încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior;

r) nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție a energiei electrice a cerințelor prevăzute la art. 15 alin. (9), (10), (13) litera a) și (14) litera a) și b);

42. După articolul (20) se introduce un nou articol, articolul (20¹) cu următorul cuprins:

” 20^l- (1) Articolele (10) - (12¹) și Anexele nr. 5, nr. 5¹, nr. 8 și nr. 9, respectiv Anexele nr. 1 și nr. 5 din HG nr. 219/2007 se aplică de la 12 octombrie 2025.

(2). Prevederile art. 11 alin. (1) și alin. (3) și Anexa nr. 5 se abrogă începând cu data de 5 august 2026.”

43. Se modifică Anexa nr. 1, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 1

CERINȚELE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

pentru achiziții publice

În cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii, autoritățile contractante și entitățile contractante care achiziționează produse, servicii, clădiri și lucrări:

a) în cazul în care un produs este reglementat de un act delegat adoptat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 sau al Hotărârii nr. 217 din 20 februarie 2012 privind stabilirea cerințelor pentru indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic și de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 1.039/2003 privind stabilirea cerințelor referitoare la etichetarea și eficiența energetică a aparatelor frigorifice de uz casnic pentru introducerea lor pe piață sau de un act aferent de punere în aplicare al Comisiei Europene, achiziționează numai produsele care respectă criteriul stabilit la articolul 7 alineatul (2) din regulamentul respectiv;

b) în cazul în care un produs nereglementat în conformitate cu litera (a) este reglementat de o măsură de punere în aplicare în temeiul Hotărârii nr. 55 din 19 ianuarie 2011 privind stabilirea în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic achiziționează numai produse care respectă valorile de referință privind eficiența energetică specificate în respectiva măsură de punere în aplicare;

c) în cazul în care un produs sau un serviciu face obiectul criteriilor Uniunii privind achizițiile publice verzi sau al unor criterii echivalente existente la nivel național, cu relevanță pentru eficiența energetică a produsului sau a serviciului, depun toate eforturile pentru a achiziționa numai produse și servicii care respectă cel puțin specificațiile tehnice stabilite la nivelul „de bază” în criteriile relevante ale Uniunii privind achizițiile publice verzi sau în criteriile echivalente existente la nivel național, inclusiv, printre altele, pentru centrele de date, sălile pentru servere și serviciile de cloud, iluminatul stradal și semnalizarea rutieră, computere, monitoare, tablete și telefoane inteligente;

d) achiziționează numai pneurile care îndeplinesc criteriul de apartenență la clasa cea mai ridicată de eficiență a consumului de combustibil, în conformitate cu definiția din Regulamentul (UE) 2020/740, cerință care nu împiedică organismele publice să achiziționeze pneuri cu cea mai

ridicată clasă de aderență sau clasă de zgomot exterior de rulare justificată prin motive de siguranță și de sănătate publică;

e) solicită în cadrul licitațiilor pentru contracte de servicii ca furnizorii de servicii să utilizeze, în scopul furnizării serviciilor în cauză, doar produse care respectă literele (a), (b) și (d) în momentul furnizării serviciilor respective. Această cerință se aplică doar produselor noi achiziționate de furnizorii de servicii parțial sau integral în scopul furnizării serviciului în cauză;

f) achiziționează clădiri care au cel puțin un nivel de consum de energie aproape egal cu zero sau încheie noi acorduri de închiriere a acestor clădiri, fără a aduce atingere articolului 6 din prezenta ordonanță de urgență, cu excepția cazului în care scopul achiziționării este:

i. renovarea aprofundată sau demolarea;

ii. în cazul organismelor publice, revânzarea clădirii fără a o utiliza în scopurile proprii ale organismului public; sau

iv. conservarea acesteia ca o clădire protejată oficial ca făcând parte dintr-un complex desemnat ca atare sau datorită valorii sale arhitecturale sau istorice. Gradul de respectare a cerințelor prevăzute la litera (f) din prezenta anexă se verifică pe baza certificatelor de performanță energetică menționate în Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor.

44. Se introduce Anexa nr. 1A după Anexa nr. 1, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 1A

CONTRIBUȚIILE NAȚIONALE LA OBIECTIVELE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ALE UNIUNII ÎN 2030, SUB FORMĂ DE CONSUM FINAL DE ENERGIE ȘI/SAU DE CONSUM DE ENERGIE PRIMARĂ

1. Nivelul contribuțiilor naționale se calculează pe baza formulei orientative:

$$FEC_{C2030} = C_{EU} (1 - Target) FEC_{B2030}$$

$$PEC_{C2030} = C_{EU} (1 - Target) PEC_{B2030}$$

Unde C_{EU} este un coeficient de corecție, Target este nivelul de ambiție specific național, iar FEC_{B2030} PEC_{B2030} este scenariul de referință al UE din 2020 utilizat ca nivel de referință pentru 2030.

2. Următoarea formulă orientativă reprezintă criteriile obiective care reflectă factorii enumerați la articolul 1 alineatul (4) litera (d) punctele (i)-(iv), fiecare fiind utilizat pentru definirea nivelului de ambiție specific național, în procente (Target) și având aceeași pondere în formulă (0,25):

a) o contribuție în funcție de acțiunea timpurie („F_{early-action}”);

- b) o contribuție în funcție de PIB-ul pe cap de locuitor („ F_{wealth} ”);
- c) o contribuție în funcție de nivelul intensității energetice („ $F_{\text{intensity}}$ ”);
- d) o contribuție a potențialului de economii de energie eficiente din punctul de vedere al costurilor („ $F_{\text{potential}}$ ”).

3. $F_{\text{early-action}}$ se calculează pentru România ca fiind produsul dintre cantitatea sa de economii de energie și îmbunătățirea intensității energetice realizate de către România. Cantitatea de economii de energie pentru România se calculează pe baza reducerii consumului de energie (exprimată în tep) în raport cu reducerea consumului de energie la nivelul Uniunii dintre media pe trei ani pentru perioada 2007-2009 și media pe trei ani pentru perioada 2017-2019. Îmbunătățirea intensității energetice pentru România se calculează pe baza reducerii intensității energetice (exprimată în tep/EUR) în raport cu reducerea intensității energetice la nivelul Uniunii dintre media pe trei ani pentru perioada 2007-2009 și media pe trei ani pentru perioada 2017-2019.

4. F_{wealth} se calculează pentru fiecare România pe baza mediei pe trei ani a indicelui PIB-ului său real pe cap de locuitor dat de Eurostat, în raport cu media pe trei ani a Uniunii în perioada 2017-2019, exprimată în parități ale puterii de cumpărare (PPC).

5. $F_{\text{intensity}}$ se calculează pentru România, pe baza indicelui mediu pe trei ani al intensității sale energetice finale (consum final de energie sau consum de energie primară per PIB real în PPC), în raport cu media pe trei ani a Uniunii în perioada 2017-2019.

6. $F_{\text{potential}}$ se calculează pentru România pe baza economiilor de energie primară sau finală în cadrul scenariului PRIMES MIX de 55 % pentru 2030. Economii sunt exprimate în raport cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință al UE din 2020.

7. Pentru fiecare dintre criteriile prevăzute la punctul 2 literele (a)-(d), se aplică o limită inferioară și o limită superioară. Nivelul de ambiție pentru factorii F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ și $F_{\text{potential}}$ este plafonat la 50 % și la 150 % din nivelul mediu de ambiție al Uniunii pentru un factor dat. Nivelul de ambiție pentru factorul $F_{\text{early-action}}$ este plafonat la 50 % și la 100 % din nivelul mediu de ambiție al Uniunii.

8. Sursa datelor de intrare utilizate pentru calcularea factorilor este Eurostat, cu excepția cazului în care se specifică altfel.

9. F_{total} se calculează ca suma ponderată a tuturor celor patru factori ($F_{\text{early-action}}$, F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ și $F_{\text{potential}}$). Obiectivul se calculează apoi ca produsul dintre factorul total F_{total} și obiectivul Uniunii.

10. Comisia calculează un coeficient de corecție C_{EU} pentru energia primară și finală, care se aplică pentru a ajusta suma rezultatelor formulei pentru toate contribuțiile naționale la obiectivele respective ale Uniunii în 2030. Coeficientul C_{EU} este identic pentru toate statele membre.

45. Se modifică Anexa nr. 4, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 4

**CRITERII MINIME PENTRU AUDITURILE ENERGETICE, INCLUSIV CELE
DESFĂȘURATE CA PARTE A SISTEMELOR DE GESTIONARE A ENERGIEI**

Auditurile energetice:

- a) se bazează pe date operaționale actualizate, măsurate și trasabile privind consumul de energie și (pentru energia electrică) profilurile de sarcină;
- b) conțin o revizuire detaliată a profilului de consum de energie al clădirilor sau grupurilor de clădiri, al operațiunilor sau instalațiilor industriale, inclusiv transporturile;
- c) identifică măsurile de eficiență energetică pentru reducerea consumului de energie;
- d) identifică potențialul de utilizare sau de producere eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile;
- e) se bazează, ori de câte ori este posibil, pe analiza costurilor ciclului de viață și nu pe perioadele simple de rambursare pentru a lua în considerare economiile pe termen lung, valorile reziduale ale investițiilor pe termen lung și ratele de actualizare;
- f) sunt proporționale și suficient de reprezentative pentru a permite crearea unei imagini fiabile a performanței energetice globale și identificarea fiabilă a celor mai semnificative oportunități de îmbunătățire. Auditurile energetice permit calcule detaliate și validate pentru măsurile propuse, astfel încât să furnizeze informații clare cu privire la economiile potențiale. Datele utilizate în auditurile energetice trebuie să poată fi stocate în scopul analizei istorice și al urmăririi performanței.

46. Se modifică Anexa nr. 5, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 5

**CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE REFERITOARE LA
FACTURARE PE BAZA CONSUMULUI REAL DE GAZE NATURALE**

1. Cerințe minime pentru facturare

1.1. Facturarea pe baza consumului real

Pentru a permite clienților finali să-și regleze propriul consum de energie, facturarea ar trebui să se efectueze pe baza consumului real, cel puțin o dată pe an, iar informațiile privind facturarea ar trebui puse la dispoziție cel puțin trimestrial, la cerere sau în cazul în care consumatorii au optat pentru factura electronică, sau de două ori pe an în celelalte cazuri. Gazul folosit doar pentru gătit poate fi scutit de la aplicarea prezentei cerințe.

1.2. Informații minime incluse în factură

Autoritățile competente se asigură, după caz, că următoarele informații sunt puse la dispoziția clienților finali, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul facturilor, al contractelor, al tranzacțiilor și al chitanțelor emise în stațiile de distribuție:

- a) prețurile reale actuale și consumul real de energie;
- b) comparații între consumul actual de energie al clientului final și consumul corespunzător aceleiași perioade a anului anterior, preferabil sub formă grafică;
- c) informații de contact pentru organizațiile clienților finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri web de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele energetice. În plus, ori de câte ori este posibil și util, autoritățile competente se asigură că sunt puse la dispoziția clienților finali comparații cu un client final mediu normalizat sau de referință, din aceeași categorie de consum, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul sau semnalate în cadrul facturilor, al contractelor, al tranzacțiilor și al chitanțelor emise în stațiile de distribuție.

1.3. Consiliere cu privire la eficiența energetică în cadrul facturilor și alte forme de retransmitere a informațiilor către clienții finali.

În momentul trimiterii contractelor și a modificărilor aduse acestora, precum și în facturile trimise clienților sau prin intermediul site-urilor web care se adresează clienților individuali, distribuitorii de energie, operatorii de distribuție și societățile de vânzare cu amănuntul a energiei informează clienții, într-o manieră cât mai clară și ușor de înțeles, cu privire la datele de contact privind centrele independente de consiliere a consumatorilor, agențiile pentru energie sau alte instituții similare, inclusiv adresele de internet ale acestora, unde aceștia pot obține consiliere cu privire la măsurile disponibile în materie de eficiență energetică, profilurile de referință privind consumul lor individual de energie și specificațiile tehnice ale aparatelor energetice care pot contribui la reducerea consumului energetic al aparatelor respective.

47. Se modifică Anexa 5¹, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 5¹

CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE REFERITOARE LA CONSUM PENTRU ÎNCĂLZIRE, RĂCIRE ȘI APĂ CALDĂ MENAJERĂ

1. Facturarea pe baza consumului real sau a citirii repartitoarelor de costuri pentru energia termică

Pentru a permite utilizatorilor finali să își regleze propriul consum de energie, facturarea se efectuează pe baza consumului real sau a citirii repartitoarelor de costuri pentru energia termică cel puțin o dată pe an.

2. Frecvența minimă de furnizare a informațiilor referitoare la facturare sau la consum

În cazul în care au fost instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică care pot fi citite de la distanță, informațiile referitoare la facturare sau la consum bazate pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică se pun la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin trimestrial, la cerere, sau în cazul în care clienții finali au optat să primească facturile pe cale electronică, iar în caz contrar de două ori pe an.

Începând de la 1 ianuarie 2022, în cazul în care au fost instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică care pot fi citite de la distanță, informațiile referitoare la facturare sau la consum bazate pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică se pun la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin lunar. Acestea se pot pune la dispoziție, de asemenea, prin intermediul internetului și se pot actualiza cât de frecvent posibil în funcție de dispozitivele și sistemele de măsurare utilizate. Încălzirea și răcirea pot fi scutite de această cerință în afara sezonelor de încălzire sau răcire.

3. Informații minime incluse în factură

Autoritățile competente se asigură că următoarele informații sunt puse la dispoziția utilizatorilor finali într-o formă clară și ușor de înțeles, în facturile lor sau în documentele însoțitoare, atunci când acestea se bazează pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică:

- a) prețurile reale actuale și consumul real de energie sau costul total al energiei termice și citirea (indexul) repartitoarelor de costuri pentru energia termică;
- b) mixul de combustibili utilizat și emisiile de GES anuale aferente, inclusiv pentru utilizatorii finali aprovizionați de la rețeaua de încălzire sau de răcire centralizată, precum și o descriere a diferitelor taxe, impozite și tarife aplicate;
- c) comparații între consumul actual de energie al utilizatorilor finali și consumul din aceeași perioadă a anului anterior, sub formă grafică, datele fiind ajustate în funcție de variațiile climatice pentru încălzire și răcire;
- d) informații de contact pentru organizațiile clienților finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri web de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele care folosesc energie;
- e) informații privind procedurile de depunere a plângerilor, serviciile de mediere sau mecanismele alternative pertinente de soluționare a litigiilor, în conformitate cu legislația aplicabilă în România;

f) comparații cu un utilizator final mediu normalizat sau de referință din aceeași categorie de utilizatori. În cazul facturilor electronice, astfel de comparații pot, în schimb, să fie puse la dispoziție online și semnalate în cadrul facturilor.

Autoritățile competente pot limita domeniul de aplicare al cerinței de a oferi informații privind emisiile de GES în temeiul literei (b) pentru a include numai furnizările de la rețelele de încălzire centralizată cu o putere termică nominală totală care depășește 20 MW.

Facturile care nu au la bază consumul real sau citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică conțin o explicație clară și ușor de înțeles a modului în care suma care figurează pe factură a fost calculată și, cel puțin, informațiile menționate la literele (d) și (e).

48. Se modifică Anexa 7, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 7

ANALIZE COST-BENEFICIU

Analizele costuri-beneficii oferă informații:

În cazul în care se planifică o instalație care produce exclusiv energie electrică sau o instalație fără recuperator de căldură, se realizează o comparație între instalațiile planificate sau reabilitarea planificată și o instalație echivalentă care produce aceeași cantitate de energie electrică sau de căldură de proces, dar care recuperează căldura reziduală și care furnizează căldură prin cogenerare de înaltă eficiență sau rețele de încălzire și răcire centralizată ori ambele.

În cadrul unei limite geografice date, evaluarea ia în considerare instalația planificată, precum și eventualele puncte cu cerere de încălzire sau de răcire existente sau potențiale corespunzătoare care ar putea fi alimentate prin aceasta, ținând seama de posibilitățile raționale, de exemplu fezabilitatea tehnică și distanța.

Limita de sistem se stabilește astfel încât să includă instalația planificată și sarcinile de încălzire și de răcire, cum ar fi clădirea/clădirile și procesul industrial. În cadrul acestei limite de sistem, costul total de furnizare a căldurii și energiei se determină pentru ambele cazuri și apoi se compară.

Sarcinile de încălzire sau de răcire includ sarcinile de încălzire sau de răcire existente, precum o instalație industrială sau un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, și, de asemenea, în zonele urbane, sarcina de încălzire sau de răcire și costurile care ar exista dacă unui grup de clădiri sau unei părți a unui oraș i s-ar furniza sau ar fi conectată la o nouă rețea de încălzire sau de răcire centralizată ori ambele.

Analizele costuri-beneficii se bazează pe o descriere a instalației planificate și a instalației/instalațiilor de comparație, cu referire la capacitatea electrică și termică, după caz, tipul de combustibil, utilizarea planificată și numărul de ore de operare planificate în fiecare an, amplasarea și cererea de energie electrică și termică.

O evaluare a utilizării căldurii reziduale ia în considerare tehnologiile actuale. Evaluarea trebuie să țină seama de utilizarea directă a căldurii reziduale sau de actualizarea acestora la niveluri de temperatură mai ridicate sau de ambele. În cazul recuperării căldurii reziduale la fața locului, trebuie evaluată cel puțin utilizarea schimbătoarelor de căldură, a pompelor de căldură și a tehnologiilor de transformare a căldurii în energie electrică. În cazul recuperării căldurii reziduale în afara amplasamentului, trebuie evaluate ca puncte de cerere potențiale cel puțin instalațiile industriale, exploatațiile agricole și rețelele de încălzire centralizată.

În scopul comparației, sunt luate în considerare cererea de energie termică și tipurile de încălzire și răcire utilizate de punctele cu cerere de încălzire sau de răcire din vecinătate. Comparația acoperă costurile aferente infrastructurii pentru instalația planificată și pentru cea cu care se face comparația.

Analizele costuri-beneficii includ o analiză economică ce vizează o analiză financiară care reflectă tranzacțiile reale de fluxuri de lichidități din investiția în instalații individuale și din funcționarea acestora.

Proiectele cu rezultate pozitive în ceea ce privește costurile și beneficiile sunt acelea în care suma beneficiilor actualizate în cadrul analizei economice și financiare depășește suma costurilor actualizate (surplus costuri-beneficii).

Autoritățile competente stabilesc principii directe privind metodologia, ipotezele și orizontul de timp pentru analiza economică.

Autoritățile competente pot solicita întreprinderilor responsabile de funcționarea instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, întreprinderilor industriale, operatorilor rețelelor de încălzire și răcire centralizată sau altor părți influențate de limita de sistem definită și de limita geografică, să contribuie cu date care să fie utilizate la evaluarea costurilor și beneficiilor unei instalații individuale.

49. Se modifică Anexa 8, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 8

CRITERII DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU REGLEMENTAREA REȚELELOR ENERGETICE ȘI PENTRU TARIFELE DE REȚEA ELECTRICĂ

1. Tarifele de rețea sunt transparente și nediscriminatorii, respectă articolul 18 din Regulamentul (UE) 2019/943 și reflectă costurile economiilor de costuri în rețele rezultate în urma măsurilor de gestionare a cererii și a răspunsului la cerere, precum și a producerii distribuite, inclusiv economiile rezultate în urma scăderii prețurilor de livrare sau a investițiilor în rețea și a unei exploatari mai eficiente a rețelei.

2. Reglementările privind rețelele și tarifele nu împiedică operatorii de rețea sau comercianții cu amănuntul de energie săpună la dispoziție servicii de sistem pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere, gestionarea cererii și producerea distribuită pe piețele organizate de energie electrică, inclusiv piețele nereglementate și schimburile de energie electrică pentru comercializarea energiei, a capacității, a compensațiilor și a serviciilor de sprijin în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice, în special:

- a) trecerea sarcinii din perioadele de vârf în cele mai puțin aglomerate de către clienții finali, luându-se în considerare disponibilitatea energiei din surse regenerabile de energie, a energiei din cogenerare și a producerii distribuite;
- b) economiile de energie din răspunsul la cerere al consumatorilor distribuiți de către agregatorii independenți;
- c) reducerea cererii din măsurile de eficiență energetică adoptate de către furnizorii de servicii energetice, inclusiv SSE-uri;
- d) racordarea și repartizarea surselor de producere la tensiuni mai scăzute;
- e) racordarea surselor de producere dintr-o locație mai apropiată la consum; și
- f) stocarea energiei.

3. Tarifele de rețea sau de vânzare cu amănuntul pot susține prețuri dinamice pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere adoptate de către clienții finali, precum:

- a) tarifele în funcție de ora de consum;
- b) prețurile din perioadele de vârf critice;
- c) prețurile în timp real;
- d) reducerile de preț pentru perioadele de vârf.

50. Se modifică Anexa nr. 9, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 9

**CERINȚE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU OPERATORII DE TRANSPORT
ȘI DE SISTEM ȘI OPERATORII DE DISTRIBUȚIE**

Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție:

- a) stabilesc și fac publice normele lor standard referitoare la suportarea și partajarea costurilor adaptărilor tehnice, cum ar fi racordările la rețea, consolidările rețelei și introducerea de noi rețele, funcționarea îmbunătățită a rețelei și normele privind punerea în aplicare nediscriminatorie a

codurilor de rețea, care sunt necesare pentru integrarea noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență în cadrul rețelei interconectate;

b) pun la dispoziția noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență care doresc să se conecteze la sistem informațiile cuprinzătoare și necesare solicitate de către aceștia, inclusiv:

i. o estimare cuprinzătoare și detaliată a costurilor asociate cu racordarea;

ii. un calendar rezonabil și precis pentru primirea și prelucrarea cererii de racordare la rețea;

iii. un calendar indicativ rezonabil pentru orice propunere de racordare la rețea. Procesul global pentru conectarea la rețea ar trebui să nu dureze mai mult de 24 de luni, ținând seama de ceea ce este realizabil în mod rezonabil și nediscriminatoriu;

c) furnizează proceduri standard și simplificate în ceea ce privește conectarea producătorilor distribuiți de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență cu scopul de a facilita conectarea acestora la rețea.

Normele standard prevăzute la litera (a) se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, ținându-se în special seama de costurile și beneficiile asociate cu conectarea producătorilor respectivi la rețea. Aceste norme pot prevedea diferite tipuri de conectare la rețea.

51. Se modifică Anexa nr. 10, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 10

LISTA MINIMĂ DE ELEMENTE CARE TREBUIE INCLUSE ÎN CONTRACTELE SAU ÎN CAIETELE DE SARCINI ASOCIATE PRIVIND PERFORMANȚA ENERGETICĂ

Constatările și recomandările conținute în analizele și auditurile energetice efectuate înainte de încheierea contractului care acoperă consumul de energie al clădirii în vederea implementării de măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice.

O listă clară și transparentă a măsurilor privind eficiența energetică care urmează să fie puse în aplicare sau a rezultatelor în materie de eficiență care urmează să fie obținute.

Economiile garantate care urmează să fie realizate prin punerea în aplicare a măsurilor contractului.

Durata și etapele de referință ale contractului, termenii și perioada de preaviz.

O listă clară și transparentă a obligațiilor fiecărei părți contractante.

Data (datele) de referință care stabilește (stabilesc) economiile realizate.

O listă clară și transparentă a etapelor care urmează să fie efectuate pentru a se pune în aplicare măsura sau pachetul de măsuri și, acolo unde este relevant, costurile asociate.

O obligație de îndeplinire în totalitate a măsurilor prevăzute în contract și de documentare a tuturor schimbărilor efectuate pe parcursul proiectului.

Reglementările care specifică includerea cerințelor echivalente în orice subcontractare către terțe părți.

O afișare clară și transparentă a implicațiilor financiare ale proiectului și distribuirea contribuției fiecărei părți la economiile monetare realizate, și anume remunerarea furnizorilor de servicii.

Dispoziții clare și transparente privind măsurarea și verificarea economiilor garantate obținute, verificările și garanțiile privind calitatea.

Dispoziții care clarifică procedura de abordare a modificărilor condițiilor-cadru care afectează conținutul și rezultatele contractului, și anume modificarea prețurilor la energie și intensitatea utilizării unei instalații.

Informații detaliate privind obligațiile fiecărei părți contractante și despre sancțiunile în caz de încălcare.

52. După Anexa 11, se introduce o nouă Anexă, Anexa nr. 12 și va avea următorul cuprins:

ANEXA nr. 12

CERINȚE MINIME PENTRU MONITORIZAREA ȘI PUBLICAREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CENTRELOR DE DATE

Următoarele informații minime se monitorizează și se publică în ceea ce privește performanța energetică a centrelor de date:

- a) numele centrului de date, numele proprietarului și al operatorilor centrului de date, data la care centrul de date și-a început activitatea și localitatea în care se află centrul de date;
- b) suprafața centrului de date; puterea instalată; traficul anual de date primite și transmise; și cantitatea de date stocate și prelucrate în cadrul centrului de date;
- c) performanța centrului de date, pe parcursul ultimului an calendaristic complet, în conformitate cu indicatorii-cheie de performanță care se referă, printre altele, la consumul de energie, utilizarea de putere, valorile stabilite pentru temperatură, utilizarea căldurii reziduale, utilizarea apei și utilizarea energiei din surse regenerabile, utilizând ca bază, după caz, CEN/CENELEC EN 50600-4 „Tehnologia informației – Instalații și infrastructuri ale centrelor de date”, până la intrarea în vigoare a actului delegat adoptat de către Comisia Europeană.

53. După Anexa 12, se introduce o nouă Anexă, Anexa nr. 13, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 13

METODE ȘI PRINCIPII COMUNE DE CALCUL AL IMPACTULUI SCHEMELOR DE OBLIGAȚII ÎN MATERIE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ SAU AL ALTOR MĂSURI

DE POLITICĂ ÎN TEMEIUL ARTICOLELOR 8 alin. (5) - (8), (25) – (39) ȘI ARTICOLELOR (8²) - (8¹⁷) ȘI ARTICOLUL (17⁷)

1. Metodele de calcul al economiilor de energie, în afara celor provenite din măsuri de impozitare, în sensul articolelor 8 alin. (5) - (8), (25) – (39) și articolelor (8²) - (8¹⁷) și articolul (17⁷)

Părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare pot utiliza următoarele metode de calcul al economiilor de energie:

a) economii preconizate, prin referire la rezultatele îmbunătățirilor energetice anterioare monitorizate independent în instalații similare. Abordarea generică este denumită „ex ante”;

b) economii contorzate, în cazul cărora economiile rezultate în urma aplicării unei măsuri sau a unui pachet de măsuri sunt stabilite prin înregistrarea reducerii efective a energiei utilizate, ținând seama în mod corespunzător de factori precum adiționalitatea, ocuparea, nivelurile de producție și condițiile meteorologice care pot afecta consumul. Abordarea generică este denumită „ex post”;

c) economii ponderate, în cazul cărora sunt utilizate estimări tehnice ale economiilor. Această abordare poate fi utilizată doar în cazul în care determinarea unor date strict măsurate pentru o instalație specifică este dificilă sau mult prea costisitoare, de exemplu înlocuirea unui compresor sau a unui motor electric cu o valoare nominală în kWh diferită de cea pentru care au fost măsurate informații independente privind economiile de energie, sau în cazul în care estimările respective se realizează pe baza metodologiilor și standardelor de referință stabilite la nivel național de auditori energetici/manageri energetici care sunt independenți față de părțile obligate, participante sau mandatate implicate;

d) la calcularea economiilor de energie în sensul articolului 8 alineatul (27) care pot fi luate în calcul pentru îndeplinirea obligației de la articolul respectiv, autoritățile competente pot estima economiile de energie ale persoanelor afectate de sărăcie energetică, ale clienților vulnerabili, ale persoanelor din gospodării cu venituri mici și, după caz, ale persoanelor care trăiesc în locuințe sociale pe baza unor estimări tehnice care utilizează condiții sau parametri standardizați în ceea ce privește ocuparea și confortul termic, cum ar fi parametrii definiți în reglementările naționale privind clădirile. Modul în care confortul este luat în considerare pentru acțiunile privind clădirile ar trebui raportat Comisiei Europene de către autoritățile competente, împreună cu explicații ale metodologiei lor de calcul;

e) economii de energie estimate prin sondaj, în cazul cărora este determinat răspunsul consumatorilor la recomandări, la campaniile de informare, la schemele de etichetare sau de certificare sau la contorzarea inteligentă. Această abordare se utilizează doar pentru economiile de energie rezultate în urma modificării comportamentului consumatorilor. Ea nu poate fi utilizată pentru economii rezultate din introducerea unor măsuri concrete.

2. La stabilirea economiilor de energie pentru o măsură vizând eficiența energetică în sensul articolelor articolelor 8 alin. (5) - (8), (25) – (39) și articolelor (8²) - (8¹⁷) și articolului (17⁷) se aplică următoarele principii:

a) România demonstrează faptul că unul dintre obiectivele măsurii de politică, indiferent dacă este nouă sau existentă, este de a realiza economii de energie la nivelul utilizării finale în temeiul articolului 8 alin. (1) și (2) și furnizează dovezi și documente care să ateste că economiile de energie sunt generate de o măsură de politică, inclusiv de acorduri voluntare;

b) economiile trebuie să fie vădit suplimentare față de cele care s-ar fi produs oricum și în absența activității părților obligate, participante sau mandatate sau a autorităților publice de punere în aplicare. Pentru a stabili economiile care pot fi declarate ca suplimentare, România ia în considerare modul în care ar evolua utilizarea energiei și cererea de energie în absența măsurii de politică în cauză, ținând cont cel puțin de factorii următori: tendințele consumului de energie, modificările survenite în comportamentul consumatorilor, progresul tehnologic și schimbările generate de alte măsuri puse în aplicare la nivelul Uniunii și la nivel național;

c) economiile rezultate din punerea în aplicare a dreptului obligatoriu al Uniunii sunt considerate economii care s-ar fi produs oricum și, prin urmare, nu sunt declarate ca economii de energie în sensul articolului 8 alin. (1) și (2). Cu titlu de derogare de la respectiva cerință, economiile legate de renovarea clădirilor existente, inclusiv economiile rezultate din punerea în aplicare a standardelor minime de performanță energetică a clădirilor în conformitate cu Legea nr. 372/2005 cu modificările și completările ulterioare, pot fi declarate ca economii de energie în sensul articolului 8 alin. (1) și (2), cu condiția îndeplinirii cerinței de relevanță menționate la punctul 3 litera (h) din prezenta anexă. Măsurile care promovează îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alin. (1) și (2), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe;

d) economiile de energie la nivelul utilizării finale care rezultă din punerea în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice luate în cadrul unor regulamente de urgență în temeiul articolului 122 din TFUE pot fi declarate în sensul articolului 8 alin. (1) și (2), cu condiția să conducă la economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate, cu excepția economiilor de energie care rezultă din măsuri de raționalizare sau de restricționare;

e) măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/842 pot fi considerate pertinente, însă autoritățile competente trebuie să demonstreze că acestea au ca rezultat economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe;

f) autoritățile competente iau în considerare numai economiile de energie la nivelul utilizării finale generate de măsuri de politică în sectoare sau instalații care intră sub incidența Hotărârii nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare dacă economiile respective rezultă din punerea în aplicare a articolelor (8²) - (8¹³) sau (8¹⁴) - (8¹⁷) și dacă depășesc cerințele prevăzute în Hotărârea nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare sau depășesc punerea în aplicare a unor acțiuni

legate de alocarea cu titlu gratuit de certificate în temeiul directivei menționate. România demonstrează că măsurile de politică conduc la economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe. Dacă o entitate este parte obligată în cadrul unei scheme naționale de obligații în materie de eficiență energetică și în cadrul EU ETS pentru clădiri și pentru transportul rutier în temeiul Hotărârii nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare, sistemul de monitorizare și de verificare asigură faptul că prețul carbonului transferat la eliberarea combustibilului pentru consum în temeiul capitolului respectiv este luat în considerare la calcularea și raportarea economiilor de energie ale măsurilor sale de economisire a energiei;

g) se poate ține cont de economii, cu condiția ca acestea să depășească următoarele niveluri:

i. standardele de performanță ale Uniunii privind emisiile pentru noile autoturisme și noile vehicule utilitare ușoare în urma punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului; autoritățile competente trebuie să furnizeze motive, precum și ipotezele lor și metodologia lor de calcul, pentru a demonstra adiționalitatea la cerințele Uniunii privind emisiile de CO₂ ale vehiculelor noi;

ii. cerințele Uniunii privind eliminarea de pe piață a anumitor produse cu impact energetic în urma implementării măsurilor de punere în aplicare în temeiul Hotărârii nr. 55 din 19 ianuarie 2011 privind stabilirea în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic. Autoritățile competente trebuie să pună la dispoziție dovezi, precum și ipotezele lor și metodologia lor de calcul, pentru a demonstra adiționalitatea;

h) sunt permise politici în scopul încurajării unor niveluri mai ridicate de eficiență energetică a produselor, a echipamentelor, a sistemelor de transport, a vehiculelor și combustibililor, a clădirilor și a elementelor de clădiri, a proceselor sau a piețelor, cu excepția măsurilor de politică:

i. privind utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili care sunt recent implementate începând cu 1 ianuarie 2026; și

ii. care subvenționează utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili în clădirile rezidențiale începând cu 1 ianuarie 2026;

i) economiile de energie rezultate în urma măsurilor de politică privind utilizarea arderii directe a combustibililor fosili în produse, echipamente, sisteme de transport, vehicule, clădiri sau lucrări, recent implementate începând de la 1 ianuarie 2024, nu sunt luate în considerare pentru îndeplinirea obligației privind economiile de energie, în temeiul articolului 8 alin. (2). În cazul măsurilor de politică care promovează combinații de tehnologii, cota aferentă economiilor de energie legate de tehnologia de ardere a combustibililor fosili nu este eligibilă începând cu 1 ianuarie 2024;

j) prin derogare de la litera i), pentru perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2030, economiile de energie realizate prin intermediul tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili care îmbunătățesc eficiența energetică în întreprinderile mari consumatoare de energie din sectorul

industrial pot fi considerate economii de energie numai în sensul articolului 8 alineatul (2) lit. b) și c), până la 31 decembrie 2030, cu respectarea următoarelor condiții:

i. întreprinderea a efectuat un audit energetic și un plan de punere în aplicare care să includă:

1. o prezentare generală a tuturor măsurilor de eficiență energetică eficiente din punctul de vedere al costurilor cu o perioadă de rambursare de cel mult cinci ani, pe baza metodologiilor pentru perioadele simple de rambursare furnizate de România;

2. un calendar pentru punerea în aplicare a tuturor măsurilor de eficiență energetică recomandate cu o perioadă de rambursare de cel mult cinci ani;

3. un calcul al economiilor de energie preconizate care rezultă din măsurile de eficiență energetică recomandate; și — măsurile de eficiență energetică referitoare la utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili, cu informațiile relevante necesare pentru:

4. dovedirea faptului că măsura identificată nu crește cantitatea de energie necesară sau capacitatea unei instalații;

5. justificarea faptului că adoptarea tehnologiilor pe bază de combustibili nefosili și durabile nu este fezabilă din punct de vedere tehnic;

6. demonstrarea faptului că tehnologia de ardere directă a combustibililor fosili respectă cea mai actualizată legislație a Uniunii corespunzătoare privind performanța în materie de emisii și previne blocajele tehnologice prin asigurarea compatibilității viitoare cu combustibilii și tehnologiile alternative nefosile neutre din punct de vedere climatic;

ii. continuarea utilizării tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili este o măsură de eficiență energetică menită să reducă consumul de energie cu o perioadă de rambursare de cel mult cinci ani, pe baza metodologiilor perioadei simple de rambursare furnizate de România, recomandată ca urmare a unui audit energetic și inclusă în planul de punere în aplicare;

iii. utilizarea tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili respectă cea mai actualizată legislație a Uniunii corespunzătoare privind performanța în materie de emisii, nu conduce la blocaje tehnologice și asigură compatibilitatea viitoare cu combustibilii și tehnologiile alternative neutre din punct de vedere climatic;

iv. utilizarea tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili în întreprindere nu duce la creșterea consumului de energie sau la creșterea capacității instalației în întreprinderea respectivă;

v. se furnizează dovezi că nicio soluție de combustibili nefosili durabili alternativi nu a fost fezabilă din punct de vedere tehnic;

vi. utilizarea tehnologiilor directe pe bază de combustibili fosili are ca rezultat economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate, calculate în conformitate cu prezenta anexă;

vii. dovezile sunt publicate pe un site web sau sunt puse la dispoziția publicului pentru toți cetățenii interesați.

k) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii la scară mică de obținere a energiei din surse regenerabile pe sau în clădiri pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) și (2), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea prezentei anexe;

l) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii termosolare pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) și (2), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Căldura produsă de tehnologiile termosolare bazate pe radiațiile solare poate fi exclusă din consumul lor de energie la nivelul utilizării finale;

m) în cazul politicilor care accelerează adoptarea unor produse și vehicule mai eficiente, cu excepția celor recent implementate începând de la 1 ianuarie 2024 care privesc utilizarea arderii directe a combustibililor fosili, se poate ține cont pe deplin de economiile aferente acestora, cu condiția să se demonstreze că o astfel de adoptare are loc înainte de expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului ori înainte de înlocuirea normală a produsului sau a vehiculului și cu condiția ca economiile să fie declarate doar pentru perioada care se încheie la expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului care urmează să fie înlocuit;

n) atunci când promovează adoptarea de măsuri vizând eficiența energetică, autoritățile competente se asigură, acolo unde este cazul, că sunt menținute standardele de calitate pentru produse, pentru servicii și pentru introducerea măsurilor sau că sunt introduse asemenea standarde în cazul în care nu există;

o) pentru a ține seama de variațiile climatice dintre regiuni, România poate alege să ajusteze economiile la o valoare standard sau să stabilească economii de energie diferite în funcție de variațiile de temperatură dintre regiuni;

p) calcularea economiilor de energie trebuie să țină seama de durata de viață a măsurilor și de rata cu care economiile se diminuează odată cu trecerea timpului. Respectivul calcul se face prin contabilizarea economiilor pe care le va realiza fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și sfârșitul fiecărei perioade de obligații. Alternativ, România poate adopta o altă metodă, preconizată să obțină cel puțin aceeași cantitate totală de economii. Atunci când utilizează alte metode, România se asigură că valoarea totală a economiilor de energie calculată pe baza acestor metode diferite nu depășește valoarea economiilor de energie care ar fi rezultat din calculul lor în momentul contabilizării economiilor pe care le va realiza fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și 2030. Ministerul Energiei descrie în detaliu, în Planul național integrat privind energia și clima notificat în temeiul articolului 3 și al articolelor 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999, acele alte metode și dispozițiile aplicate pentru a asigura respectarea cerinței obligatorii de calculare.

3. Autoritățile competente se asigură că sunt îndeplinite următoarele cerințe pentru măsurile de politică luate în temeiul articolelor (8¹⁴)–(8¹⁷) și al articolului (17⁷):

- a) măsurile de politică și acțiunile individuale generează economii de energie verificabile la nivelul utilizării finale;
- b) responsabilitatea fiecărei părți participante, părți mandatate sau autorități publice de punere în aplicare, după caz, este clar definită;
- c) economiile de energie care sunt obținute sau urmează a fi obținute sunt determinate într-un mod transparent;
- d) cantitatea obligatorie de economii de energie sau care urmează a fi obținută prin măsura de politică este exprimată fie ca consum de energie primară, fie ca consum final de energie, utilizând factorii de energie primară sau puterile calorifice nete menționate la articolul 14 alin. (31) - (35);
- e) trebuie prezentat un raport anual privind economiile de energie realizate de părțile mandatate, de părțile participante și de autoritățile publice de punere în aplicare, care să fie pus la dispoziția publicului, precum și datele privind tendința anuală a economiilor de energie;
- f) monitorizarea rezultatelor și luarea de măsuri adecvate în cazul în care progresele nu sunt satisfăcătoare;
- g) economiile de energie generate de o acțiune individuală sunt declarate doar de o singură parte;
- h) se demonstrează că activitățile părții participante, ale părții mandatate sau ale autorității publice de punere în aplicare au contribuit în mod esențial la realizarea economiilor de energie declarate;
- i) activitățile părții participante, ale părții mandatate sau ale autorității publice de punere în aplicare nu au efecte adverse asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.

4. La determinarea economiilor de energie obținute în urma măsurilor de politică legate de impozitare introduse în temeiul articolelor (8¹⁴) – (8¹⁷), se aplică următoarele principii:

- a) se ține cont doar de economiile de energie obținute în urma măsurilor de impozitare care depășesc nivelurile minime de impozitare aplicabile combustibililor în conformitate cu Codul Fiscal.
- b) datele privind elasticitatea cererii în funcție de preț pe termen scurt pentru calcularea impactului măsurilor de impozitare a energiei reflectă capacitatea de reacție a cererii de energie la schimbările de preț și sunt estimate pe baza unor surse de date oficiale recente și reprezentative care sunt aplicabile pentru România și, acolo unde este cazul, pe baza unor studii însoțitoare realizate de un institut independent. Dacă se folosește o altă elasticitate în funcție de preț decât cele pe termen scurt, România trebuie să explice modul în care îmbunătățirile în materie de eficiență energetică datorate punerii în aplicare a altor acte legislative ale Uniunii au fost incluse în nivelul de referință utilizat pentru estimarea economiilor de energie sau modul în care a fost evitată dubla contabilizare a economiilor de energie datorate altor acte legislative ale Uniunii;
- c) economiile de energie generate de instrumentele însoțitoare ale politicii în materie de impozitare, inclusiv stimulentele fiscale sau plata către un fond, sunt contabilizate separat;

d) pentru a se evalua economiile de energie rezultate din măsurile de impozitare și a se evita suprapunerea cu dreptul Uniunii și cu alte măsuri de politică, ar trebui să se utilizeze estimări privind elasticitatea pe termen scurt;

e) autoritățile competente determină efectele distributive ale impozitării și ale măsurilor echivalente asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale și prezintă efectele măsurilor de atenuare implementate în conformitate cu articolul 64 alineatele (4)-(6) din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și gazelor naturale;

f) România pune la dispoziție dovezi, incluzând metodologiile de calcul, privind faptul că, atunci când există o suprapunere a impactului măsurilor de impozitare a energiei sau a carbonului sau al comercializării certificatelor de emisii în conformitate cu Hotărârea nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările și completările ulterioare, nu are loc o contabilizare dublă a economiilor de energie.

5. Notificarea metodologiei

Ministerul Energiei notifică Comisiei Europene, în conformitate Regulamentul (UE) 2018/1999, metodologia detaliată pentru operarea schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și a măsurilor alternative menționate la articolele (8²)- (8¹⁷) și articolul (17⁷). Cu excepția cazului impozitării, notificarea include informații privind:

a) nivelul economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alin. (1) și (2) sau al economiilor preconizate a fi realizate pe întreaga perioadă cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030;

b) modul în care cantitatea calculată de noi economii de energie necesare în temeiul articolului 8 alin. (1) și (2) sau de economii de energie preconizate a fi realizate va fi eșalonată pe parcursul perioadei de obligații;

c) părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare;

d) sectoarele țintă;

e) măsurile de politică și acțiunile individuale, inclusiv cantitatea totală preconizată de economii cumulate de energie pentru fiecare măsură;

f) măsurile de politică sau programele ori măsurile finanțate în temeiul unui fond național pentru eficiență energetică, implementate cu prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;

g) ponderea și cantitatea economiilor de energie care trebuie realizate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;

h) dacă este cazul, indicatorii aplicați, media aritmetică ponderată și rezultatul măsurilor de politică instituite în temeiul articolului 8 alineatul (27);

- i) dacă este cazul, impactul și efectele adverse ale măsurilor de politică implementate în conformitate cu articolul 8 alineatul (27) asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, a clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- j) durata perioadei de obligații pentru schema de obligații în materie de eficiență energetică;
- k) dacă este cazul, cantitatea economiilor de energie sau obiectivele de reducere a costurilor care trebuie realizate de către părțile obligate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- l) acțiunile prevăzute de măsura de politică;
- m) metodologia de calcul, inclusiv modalitățile de stabilire a aditionalității și a pertinentei, precum și metodologiile și valorile de referință care sunt folosite pentru economiile preconizate și ponderate și, dacă este cazul, puterile calorifice nete și factorii de conversie utilizați;
- n) durata de viață a măsurilor și modul de calcul al acestora sau pe ce se fundamentează aceasta;
- o) abordarea aleasă pentru tratarea problemei variațiilor climatice de către România;
- p) sistemele de monitorizare și de verificare a măsurilor în temeiul articolelor (8²) – (8¹⁷) și modul în care este asigurată independența acestora față de părțile obligate, participante sau mandatate;
- q) în cazul impozitării:
  - i. sectoarele țintă și segmentul de contribuabili;
  - ii. autoritatea publică de punere în aplicare;
  - iii. economiile preconizate a fi realizate;
  - iv. durata măsurii de impozitare;
  - v. metodologia de calcul, inclusiv elasticitățile cererii în funcție de preț utilizată și modul în care au fost stabilite acestea; și
  - vi. modul în care au fost evitate suprapunerile cu EU ETS în conformitate cu Hotărârea nr. 780 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și în care s-a eliminat riscul dublei contabilizări.

54. După Anexa nr. 13, se introduce Anexa nr. 14, cu următorul cuprins:

ANEXA nr. 14

**POTENȚIALUL DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN CE PRIVEȘTE
SERVICIILE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE**

Evaluarea cuprinzătoare a potențialelor naționale în ceea ce privește serviciile de încălzire și răcire include și se bazează pe următoarele elemente:

Partea I - PREZENTARE GENERALĂ A SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

1. cererea de încălzire și răcire exprimată în energie utilă estimată și consumul final de energie cuantificat în GWh pe an, pe sectoare:

a) sectorul rezidențial;

b) sectorul serviciilor;

c) sectorul industrial;

d) orice alt sector care consumă în mod individual mai mult de 5 % din cererea națională totală utilă de încălzire și răcire;

2. identificarea sau, în cazul literei (a) subpunctul (i), identificarea sau estimarea furnizării actuale de încălzire și răcire:

a) prin tehnologie, în GWh pe an, în sectoarele menționate la punctul 1, acolo unde este posibil, făcându-se distincție între energia obținută din surse fosile și energia obținută din surse regenerabile:

i. furnizate in situri, în gospodării și în unități de servicii, prin:

1. cazane destinate exclusiv producerii de căldură;

2. cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;

3. pompe de căldură;

4 alte tehnologii și surse aflate in situ;

ii. furnizate in situ, în alte locuri decât în gospodării și în unități de servicii, prin:

1. cazane destinate exclusiv producerii de căldură;

2. cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;

3. pompe de căldură;

4. alte tehnologii și surse aflate in situ;

iii. furnizate ex situ, prin:

1. cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;

2. căldură reziduală;

3. alte tehnologii și surse ex situ;

b) identificarea de instalații care generează căldură sau frig rezidual și a potențialului lor de a furniza servicii de încălzire sau răcire, în GWh pe an:

i) instalații termice de generare a energiei electrice care pot furniza sau pot fi modernizate pentru a furniza căldură reziduală, cu o putere termică totală mai mare de 50 MW;

ii) instalații de cogenerare a energiei termice și electrice care utilizează tehnologiile menționate în Anexa nr. 1 din HG nr. 219/2007, cu modificările și completările ulterioare, cu o putere termică totală mai mare de 20 MW;

iii) instalații de incinerare a deșeurilor;

Cantitatea de energie termică necesară pentru a satisface cererea de încălzire și răcire a utilizatorilor finali.

iv) instalații care utilizează surse de energie regenerabile cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, altele decât instalațiile menționate la subpunctele (i) și (ii), care generează încălzire și răcire cu ajutorul energiei obținute din surse regenerabile;

v) instalații industriale cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, care pot furniza căldură reziduală;

c) ponderea raportată a energiei obținute din surse regenerabile și din căldura sau frigul rezidual din consumul de energie finală al sectorului încălzirii și răcirii centralizate ultimii cinci ani, în conformitate cu OUG nr. 163/2022;

3. date agregate privind unitățile de cogenerare din rețelele existente de încălzire și răcire centralizată, în cinci intervale de capacitate care acoperă:

a) consumul de energie primară;

b) eficiența globală;

c) economii de energie primară;

d) factorii de emisie de CO₂;

4. date agregate privind rețelele existente de încălzire și răcire centralizată furnizată prin cogenerare, în cinci intervale de capacitate care acoperă:

a) consumul total de energie primară;

b) consumul de energie primară al unităților de cogenerare;

c) ponderea cogenerării în furnizarea de încălzire sau răcire centralizată;

d) pierderile din sistemul de încălzire centralizat;

e) pierderile din sistemul de răcire centralizat;

f) densitatea conexiunii;

g) ponderea sistemelor pe diferite grupe de temperatură de funcționare;

5. o hartă a întreg teritoriului național, în care sunt identificate, protejând totodată informațiile comerciale sensibile:

a) zonele cu cerere de încălzire și răcire care rezultă din analiza de la punctul 1, utilizând, în același timp, criteriile coerente pentru concentrarea pe zonele energetice dense din municipalități și din aglomerațiile urbane;

b) punctele de aprovizionare cu încălzire și răcire existente, prezentate la punctul 2 litera b), precum și instalațiile de distribuție a încălzirii centralizate;

c) punctele de aprovizionare cu încălzire și răcire planificate, prezentate la punctul 2 litera (b), precum și noile zone identificate pentru încălzirea și răcirea centralizată;

6. o prognoză a tendințelor în ceea ce privește cererea de încălzire și răcire pentru a obține o perspectivă pentru următorii 30 de ani, în GWh, luând în considerare anumite previziuni pentru următorii 10 ani, modificarea cererii specifice clădirilor și diferitelor sectoare industriale, precum și impactul politicilor și al strategiilor legate de gestionarea cererii, cum ar fi strategiile pe termen lung de renovare a clădirilor în temeiul Legii nr. 372/2006 cu modificările și completările ulterioare.

Identificarea „răcirii din surse regenerabile” se realizează, după stabilirea, în conformitate cu OUG 163/2022, a metodologiei de calcul al cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire și răcire centralizată.

Partea II - OBIECTIVE, STRATEGII ȘI MĂSURI DE POLITICĂ

7. contribuția planificată a statului membru la obiectivele, țintele și contribuțiile sale naționale pentru cele cinci dimensiuni ale uniunii energetice, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2018/1999, realizată prin creșterea eficienței în materie de încălzire și răcire, în special în legătură cu articolul 4 litera (b) punctele 1 - 4 și cu articolul 15 alineatul (4) litera (b) din regulamentul respectiv, identificând care dintre aceste elemente este complementar în raport cu planul național integrat privind energia și clima notificat în temeiul articolelor 3 și 7-12 din regulamentul respectiv;

8. o vedere de ansamblu asupra politicilor și măsurilor existente, astfel cum sunt descrise în cel mai recent raport prezentat în conformitate cu articolele 3, 20 și 21 și cu articolul 27 litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1999;

Partea III - ANALIZA POTENȚIALULUI ECONOMIC AL EFICIENȚEI ÎN MATERIE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

9. se efectuează o analiză a potențialului economic al diferitelor tehnologii de încălzire și răcire pentru întreg teritoriul național, utilizându-se analiza costuri-beneficii și se identifică scenarii alternative pentru tehnologii mai eficiente, bazate pe surse regenerabile de încălzire și răcire, făcându-se distincție între energia obținută din surse fosile și energia obținută din surse regenerabile, dacă este cazul.

Ar trebui să fie avute în vedere următoarele tehnologii:

a) căldura reziduală și frigul rezidual din industrie;

b) incinerarea deșeurilor;

- c) cogenerarea de înaltă eficiență;
- d) sursele regenerabile de energie, cum ar fi energia geotermică, energia termosolară și biomasa, altele decât cele utilizate pentru cogenerarea de înaltă eficiență;
- e) pompe de căldură;
- f) reducerea pierderilor de căldură și frig din rețelele centralizate existente;
- g) încălzirea centralizată și răcirea centralizată;

10. analiza potențialului economic include următoarele etape și considerații:

a) Considerații:

i. analiza costuri-beneficii include o analiză economică care ia în considerare factorii socioeconomi și de mediu, precum și o analiză financiară efectuată pentru a evalua proiectele din punctul de vedere al investitorilor, atât analiza economică, cât și cea financiară utilizând valoarea actualizată netă drept criteriu pentru evaluare;

ii. scenariul de referință ar trebui să servească drept punct de plecare, ia în considerare politicile existente la momentul elaborării acestei evaluări cuprinzătoare și face legătura cu datele colectate în temeiul părții I și al părții II punctul 6 din prezenta anexă;

Analiza potențialului economic ar trebui să prezinte volumul de energie (în GWh) care poate fi generat anual de fiecare dintre tehnologiile analizate. Limitările și relațiile din cadrul sistemului energetic ar trebui, de asemenea, luate în considerare. Analiza poate utiliza modele bazate pe ipoteze care reprezintă funcționarea unor tipuri comune de tehnologii sau sisteme.

Data-limită pentru luarea în considerare a politicilor pentru scenariul de referință este sfârșitul anului care precedă anul până la sfârșitul căruia este scadentă evaluarea cuprinzătoare. Cu alte cuvinte, politicile adoptate în termen de un an înainte de termenul-limită pentru depunerea evaluării cuprinzătoare nu trebuie luate în considerare.

iii. scenariile alternative la scenariul de referință țin seama de obiectivele privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile din Regulamentul (UE) 2018/1999, fiecare scenariu conținând următoarele elemente în comparație cu scenariul de referință:

1. potențialul economic al tehnologiilor examinate, utilizând drept criteriu de evaluare valoarea actualizată netă;
2. reducerile de emisii de GES;
3. economiile de energie primară în GWh pe an;
4. impactul asupra ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic național.
5. Scenariile care nu sunt fezabile din motive tehnice, financiare sau de reglementare națională pot fi excluse într-o etapă timpurie a analizei costuri-beneficii în cazul în care acest lucru este justificat pe baza unor considerente documentate cu grijă, explicit și temeinic.

6. În cadrul scenariilor analizate, evaluarea și procesul decizional ar trebui să ia în considerare economiile de costuri și de energie generate de flexibilitatea sporită a aprovizionării cu energie și de o funcționare mai aproape de optim a rețelelor de energie electrică, inclusiv costurile evitate și economiile realizate prin reducerea investiției în infrastructură.

b) Costuri și beneficii

Costurile și beneficiile menționate la litera (a) includ cel puțin următoarele costuri și beneficii:

i. costuri:

1. costurile de investiții în ceea ce privește instalațiile și echipamentele;
2. costurile de investiții în ceea ce privește rețele energetice asociate;
3. costurile de exploatare variabile și fixe;
4. costurile cu energia;
5. costurile în ceea ce privește protecția mediului, sănătatea și siguranța, în măsura posibilului;
6. costurile în ceea ce privește piața forței de muncă, securitatea energetică și competitivitatea, în măsura posibilului.

ii. beneficii:

1. valoarea producției livrate consumatorului (încălzire, răcire și energie electrică);
2. beneficii externe, cum ar fi beneficiile în materie de mediu, de emisii de gaze cu efect de seră și de sănătate și siguranță, în măsura posibilului;
3. efectele asupra pieței forței de muncă, a securității energetice și a competitivității, în măsura posibilului.

c) Scenarii relevante în raport cu scenariul de referință:

Trebuie luate în considerare toate scenariile relevante în raport cu scenariul de referință, inclusiv rolul încălzirii și răcirii individuale eficiente. Analiza costuri-beneficii poate viza un proiect sau un grup de proiecte pentru o evaluare locală, regională sau națională mai largă, în scopul stabilirii soluției de încălzire sau răcire celei mai benefice și eficiente din punctul de vedere al costurilor în raport cu un scenariu de referință pentru o zonă geografică dată, în scopul planificării.

d) Limitele și abordarea integrată:

- i. limita geografică acoperă o zonă geografică bine definită și adecvată;
- ii. analizele costuri-beneficii iau în considerare toate resursele de aprovizionare centralizate sau descentralizate relevante disponibile în cadrul sistemului și al limitei geografice, inclusiv tehnologiile avute în vedere în conformitate cu partea III punctul 9 din prezenta anexă, precum și tendințele și caracteristicile cererii de încălzire și răcire.

e) Ipoteze:

- i. autoritățile competente formulează ipoteze, în scopul analizelor costuri-beneficii, cu privire la prețurile factorilor majori de consum și de producție, precum și cu privire la rata de actualizare;
- ii. rata de actualizare utilizată în analiza economică pentru calculul valorii actualizate nete se alege în conformitate cu orientările europene sau naționale;
- iii. autoritățile competente folosesc prognozele naționale, europene sau internaționale pentru evoluția prețurilor la energie dacă acestea corespund contextului lor național, regional sau local;
- iv. prețurile utilizate în analiza economică reflectă costurile și beneficiile socioeconomice. Costurile externe, cum ar fi efectele asupra mediului și asupra sănătății, ar trebui să fie luate în considerare, în măsura posibilului, și anume atunci când există un preț de piață sau atunci când acesta este deja inclus în reglementările europene sau naționale.
- f. Analiză de sensibilitate: se include o analiză de sensibilitate pentru a evalua costurile și beneficiile unui proiect sau ale unui grup de proiecte și pentru a se baza pe factori variabili care au un impact semnificativ asupra rezultatului calculelor, cum ar fi prețurile diferite la energie, nivelurile cererii, ratele de actualizare și altele.

Partea IV - NOI STRATEGII ȘI MĂSURI DE POLITICĂ POTENȚIALE

11. o prezentare generală a noilor măsuri de politică legislative și nelegislative pentru a realiza potențialul economic identificat în conformitate cu punctele 9 și 10, împreună cu o previziune referitoare la:

- a) reducerile de emisii de gaze cu efect de seră;
- b) economiile de energie primară în GWh pe an;
- c) impactul asupra ponderii cogenerării de înaltă eficiență;
- d) impactul asupra ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic național și în sectorul de încălzire și răcire centralizată;
- e) legăturile cu programarea financiară națională și economiile de costuri pentru bugetul public și participanții la piață;
- f) estimarea măsurilor de sprijin public, după caz, cu bugetul lor anual și identificarea elementului de ajutor potențial.

Articolul II.

Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 64 se introduce după alineatul (3) un nou alineat, alineatul (4) cu următorul cuprins: ”(4) Autoritățile competente iau măsurile adecvate pentru a responsabiliza și a proteja

persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodăria cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale.”

2. La articolul 64 se introduce după alineatul (4) un nou alineat, alineatul (5) cu următorul cuprins:

”(5) a) Ministerul Energiei și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale pun în aplicare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și măsuri conexe de protecție sau de informare a consumatorilor, cu prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili, al persoanelor din gospodăria cu venituri mici și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, pentru a atenua sărăcia energetică.

b) Monitorizarea măsurilor respective și raportarea cu privire la acestea se efectuează în cadrul cerințelor de raportare existente prevăzute la articolul 24 din Regulamentul (UE) 2018/1999.”

3. La articolul 64 se introduce după alineatul (5) un nou alineat, alineatul (6) cu următorul cuprins:

”(6) Pentru a sprijini persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodăria cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, autoritățile competente după caz:

a) pun în aplicare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a atenua efectele distributive ale altor politici și măsuri, precum măsurile de impozitare sau aplicarea comercializării certificatelor de emisii în sectorul clădirilor și al transportului în conformitate cu Hotărâre nr. 780 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră;

b) utilizează în mod optim finanțarea publică disponibilă la nivelul Uniunii și la nivel național, inclusiv, acolo unde este cazul, contribuția financiară primită de statele membre în cauză din Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice în temeiul articolelor 9 și 14 din Regulamentul (UE) 2023/955, precum și veniturile obținute din licitarea certificatelor în contextul comercializării certificatelor de emisii în temeiul EU ETS în conformitate cu Directiva Hotărâre nr. 780 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră pentru investiții în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, ca acțiuni prioritare;

c) realizează investiții timpurii, orientate spre viitor, în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice înainte de apariția efectelor distributive ale altor politici și măsuri;

d) promovează asistența tehnică și implementarea instrumentelor de finanțare și financiare de sprijin, precum scheme de finanțare pe bază de facturi, ajustarea locală pentru pierderi, fonduri de garantare, fonduri care vizează renovări aprofundate și renovări care generează câștiguri minime de energie;

e) promovează asistența tehnică pentru actorii sociali în vederea încurajării angajamentului activ al clienților vulnerabili pe piața energiei și a schimbărilor pozitive ale comportamentului lor în materie de consum de energie;

f) asigură accesul la finanțare, granturi sau subvenții condiționate de câștiguri minime de energie și facilitează astfel accesul la împrumuturi bancare accesibile din punct de vedere financiar sau la linii de credit specifice.”

4. La articolul 64 se introduce după alineatul (6) un nou alineat, alineatul (7) cu următorul cuprins: ”(7) România instituie o rețea de experți din diverse sectoare, precum sectorul sănătății, cel al clădirilor și sectorul social, pentru a dezvolta strategii de sprijinire a factorilor de decizie de la nivel local și național în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice și a unor instrumente de asistență tehnică și financiară menite să reducă sărăcia energetică sau încredințează aceste sarcini unei rețele de experți deja existente. Componenta rețelei de experți garantează echilibrul de gen și reflectă perspectivele tuturor persoanelor. Rețeaua de experți oferă consiliere cu privire la:

a) definiții, indicatori și criterii la nivel național privind conceptele de sărăcie energetică, sărac din punct de vedere energetic și clienți vulnerabili, inclusiv conceptul de utilizatori finali;

b) dezvoltarea sau îmbunătățirea unor seturi relevante de date și de indicatori cu privire la problema sărăciei energetice, care să fie utilizate și pe baza cărora să se prezinte rapoarte;

c) metode și măsuri pentru a asigura un nivel abordabil al costurilor de trai, promovarea neutralității costurilor pentru locuințe sau modalități de a garanta că fondurile publice investite în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice aduc beneficii atât proprietarilor, cât și chiriașilor clădirilor sau ai unităților de clădiri, în special în ceea ce privește persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili, persoanele din gospodării cu venituri mici și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale;

d) măsuri pentru prevenirea sau remedierea situațiilor în care anumite grupuri sunt mai afectate sau prezintă un risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau sunt mai susceptibile de a suferi efectele negative ale sărăciei energetice, cum ar fi pe baza veniturilor lor, a genului, a stării de sănătate sau a apartenenței la un grup minoritar și a datelor demografice.”

Articolul III

Ordonanța Guvernului nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 241 din 29 august 1994, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La anexa nr. 1 "Lista organizațiilor internaționale interguvernamentale la care România este membră", la punctul II " Organizațiile internaționale guvernamentale la care România a aderat în baza aprobărilor date de conducerea ministerelor și a altor instituții centrale", după poziția 104 se introduce o nouă poziție, poz. 105, cu următorul cuprins:

Nr. crt.	Denumirea organizației	Sediul	Anul înființării	Anul aderării României	Instituția română care coordonează relațiile cu organizația	Explicații
----------	------------------------	--------	------------------	------------------------	---	------------

					internațională respectivă	
"101.	Platforma Nuclear Education, Skills and Technology (NEST) a Agenției pentru Energie Nucleară din cadrul OCDE (OCDE-NEA)	Paris, Republica Franceză	2019	2023	Ministerul Energiei	România participă din anul 2023."

2. La anexa nr. 2.2 "Cotizații la alte organisme internaționale", subcapitolul "Ministerul Energiei" se completează și va avea următorul cuprins:

Ministerul Energiei			
Nr. crt.	Organismul internațional	Valuta	Suma
2.	Platforma Nuclear Education, Skills and Technology (NEST)	Euro 25000	Sumele reprezentând contribuțiile anuale se actualizează în conformitate cu prevederile relevante privind contribuțiile statelor membre, cuprinse în Acordul cadru NEST.

3. Se aprobă plata cotizației în valoare de 12500 Euro la Platforma Nuclear Education, Skills and Technology (NEST), pentru anul 2023, reprezentând valoarea calculată pro-rata de la momentul aderării României .

4. Se aprobă plata cotizației în valoare de 25000 Euro la Platforma Nuclear Education, Skills and Technology (NEST), pentru anul 2024, reprezentând contribuția anuală a României.

5. Echivalentul în lei al sumelor necesare plății cotizației anuale la Platforma Nuclear Education, Skills and Technology (NEST), se asigură din bugetul Ministerului Energiei și se calculează pe baza cursului de schimb valutar, în funcție de cursul oficial al Băncii Naționale a României, în vigoare la data plății.

PRIM-MINISTRU
Marcel – Ion CIOLACU